

Urząd Miasta
Szczecin

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

*Prognoza łącznej kwoty długu
na lata 2008-2036*

Szczecin, 15 listopada 2008

SPIS TREŚCI

I. POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN	3
1. Cele polityki finansowej	4
2. Podstawy prawne polityki finansowej	4
3. Narzędzia polityki finansowej	4
3.1. Budżet zadaniowy	4
3.2. Wieloletnie planowanie finansowe	5
3.3. Wieloletni plan inwestycyjny	6
3.4. Dług publiczny	7
3.5. Rating	8
4. Polityka budżetowa	10
4.1. Dochody budżetu	11
4.2. Wydatki budżetu	20
5. Zarządzanie długiem	20
II. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY MIASTA SZCZECIN Z PERSPEKTYWĄ INWESTYCYJNĄ DO ROKU 2013.	23
1. Główne parametry budżetowe Miasta Szczecin w latach 2007-2009	24
2. Główne parametry budżetowe Miasta Szczecin w latach 2009-2013	25
3. Dochody budżetu Miasta Szczecin w latach 2009-2013	26
4. Wydatki budżetu Miasta Szczecin w latach 2009-2013	27
III. PROGNOZA KWOTY DŁUGU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2008-2036 ...	28
1. Analiza zdolności kredytowej w latach 2007-2016	29
2. Prognoza łącznej kwoty długu w latach 2008-2036	30
IV. GRAFICZNA PREZENTACJA STRUKTURY ZADŁUŻENIA I STRUKTURY FINANSOWANIA INWESTYCJI	35
1. Poziom zadłużenia w latach 2008-2016	36
2. Struktura zadłużenia w latach 2009-2013	37
3. Obsługa zadłużenia w latach 2009-2016 wg ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r	38
4. Obsługa zadłużenia w latach 2009-2016 wg projektu ustawy	39
5. Finansowanie inwestycji w latach 2004-2011	40
6. Finansowanie inwestycji w latach 2008-2013	41

Polityka finansowa Miasta Szczecin

1. CELE POLITYKI FINANSOWEJ

W *Strategii Rozwoju Miasta* w sposób całościowy określono cele i zaprogramowano rozwój Szczecina. Powiązanie celów z programami rozwoju powinno zapewnić kompleksowość działań oraz efektywność gospodarowania zasobami i środkami finansowymi. Cele polityki finansowej są sprzężone ze *Strategią Rozwoju Miasta*. Założenia polityki dochodowej, pozyskiwania środków z funduszy unijnych oraz perspektywy polityki inwestycyjnej stanowią jej podwaliny. Zarządzanie finansami opiera się na wieloletnim planowaniu i ścisłej korelacji między rocznym budżetem, a wieloletnim programem rozwoju Szczecina, którego główną częścią jest *Wieloletni Program Inwestycyjny (WPI)*. Zgodnie z zapisami *Strategii* bezwzględny priorytet zyskują zadania dofinansowane ze środków pomocowych i funduszy zewnętrznych.

Celem polityki finansowej jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań bieżących Miasta przy jednoczesnym utrzymaniu aktualnego tempa wzrostu poziomu wydatków inwestycyjnych.

2. PODSTAWY PRAWNE POLITYKI FINANSOWEJ

Zadania i kompetencje Miasta wynikają z przepisów ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Do zadań własnych Miasta należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Ustawy określają, które z zadań mają charakter obowiązkowy.

Ustawy mogą nakładać na Miasto obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzania wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej mogą być również wykonywane na podstawie porozumień z organami tej administracji. Miasto może wykonywać również zadania leżące w gestii innych samorządów na podstawie porozumień z nimi zawartych. Wyżej wymienione zadania są finansowane z dotacji.

W celu wykonywania zadań Miasto tworzy jednostki organizacyjne, a także zawiera umowy z innymi podmiotami np. organizacjami pozarządowymi. Przy wyborze formy organizacyjnej decydującym czynnikiem jest efektywne wykorzystanie zasobów.

Zasady planowania, pozyskiwania i wydatkowania środków niezbędnych do realizacji zadań reguluje *ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.* Naczelną zasadą jest dokonywanie wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Ustawa określa również:

- zasady i sposoby zapewnienia jawności i przejrzystości finansów publicznych;
- formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych;
- zasady kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych;
- sposób finansowania deficytu i zasady operacji finansowych dokonywanych przez jednostki sektora finansów publicznych;
- zakres projektowanych i uchwalanych budżetów opartych na dochodach publicznych;
- zasady opracowywania projektów i uchwalania budżetów;
- zasady i tryb wykonywania budżetów;
- zasady i tryb gospodarowania środkami pochodzącymi z:
 - a) budżetu Unii Europejskiej,
 - b) innych źródeł zagranicznych niepodlegającymi zwrotowi.

3. NARZĘDZIA POLITYKI FINANSOWEJ

Narzędziami umożliwiającymi Miastu prowadzenie polityki finansowej są:

- budżet zadaniowy,
- wieloletnie planowanie finansowe,
- wieloletni plan inwestycyjny,
- dług publiczny,
- rating.

3.1. BUDŻET ZADANIOWY

Istotą budżetu zadaniowego jest zarządzanie działalnością gminy poprzez ujęcie tej działalności w zadania. Dotyczy to zarówno wykonywanych przez gminę kompetencji ustawowych, obowiązków zleconych przez administrację rządową, jak i innych wynikających z woli samorządu, określanych na podstawie priorytetów zawartych w programie gospodarczym oraz potrzeb mieszkańców. Budżetowanie zadaniowe stanowi alternatywny, w stosunku do układu tradycyjnego podziałek klasyfikacji budżetowej (dział – rozdział – paragraf), sposób opracowywania i wykonywania budżetu gminy.

Pozwala na lepszą alokację zasobów finansowych i rzeczowych, w rezultacie właściwsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Odpowiada postulatowi ustawowemu w zakresie celowości wydatkowania środków finansowych gminy, gdyż wiąże konkretny wydatek z zadaniem, które gmina realizuje na rzecz społeczności lokalnej, umożliwia dokonanie optymalnego wyboru sposobu realizacji zadania. Poprzez układ zadaniowy budżet staje się czytelny i przejrzysty, zrozumiały zarówno dla jego wykonawców – zarządu gminy oraz pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych gminy (dając możliwość szerszego udziału w tworzeniu budżetu, a przez to zwiększenie poczucia faktycznej odpowiedzialności za realizację zadań), jak i dla radnych, i wszystkich mieszkańców gminy.

W przepisach prawa zapis o budżecie zadaniowym pojawił się w § 2, ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2008 rok: „Dysponenti opracowują projekty swoich budżetów w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy i dwa kolejne lata, w układzie wynikającym z dyspozycji art. 124 pkt. 9 ustawy o finansach publicznych”*. Wdrożenie budżetu zadaniowego w budżecie państwa przewiduje *projekt ustawy o finansach publicznych z dnia 7 października 2008r.*

Od roku 2005 trwają prace nad wdrożeniem budżetu zadaniowego w Szczecinie. Wydatki prezentowane są w układzie zadaniowym, natomiast dochody są ujęte z uwzględnieniem źródła dochodów.

Na rok 2009 Miasto przyjęło poniższe zasady konstrukcji budżetu:

- Zadanie budżetowe – to podstawowa jednostka realizacyjna Budżetu Miasta służąca osiągnięciu wyznaczonego dla Miasta celu, czyli rezultatu służącego mieszkańcom wraz z określeniem sposobu i harmonogramu oraz kosztem realizacji określonych działań.
- Zadanie budżetowe powinno być sformułowane przez dysponenta realizującego dany cel, lub go koordynującego, z uwzględnieniem niezbędnych wydatków bieżących i majątkowych.
- Zadanie budżetowe powinno charakteryzować się mierzalnym wskaźnikiem, pozwalającym ocenić efektywność wykonania zadania, oraz zapewniającym porównywalność danych w kolejnych latach budżetowych.

Wprowadzenie budżetu zadaniowego niesie za sobą wymierne korzyści dla Miasta, ponieważ budżet zadaniowy:

- pokazuje wszystkie zadania realizowane przez gminę,
- wskazuje, co i w jakim terminie ma zostać zrealizowane za określone środki,
- pozwala zestawić rzeczywiste i pełne koszty realizacji zadań,
- prezentuje szczegółowe mierniki wykonania zadań,
- pozwala na precyzyjne planowanie działań.

W efekcie Miasto uzyskuje narzędzie zarządzania ukierunkowane na osiąganie zaplanowanych celów. Sprawozdanie z wykonania budżetu przedstawiane jest według układu, który pozwala na rozliczenie stopnia realizacji zadań w stosunku do ustalonego zakresu rzeczowego.

3.2. WIELOLETNIE PLANOWANIE FINANSOWE

Wieloletni Plan Finansowy (WPF) jest to kilkuletnia prognoza: dochodów własnych i zewnętrznych, przychodów, wydatków majątkowych i bieżących oraz rozchodów. Jest to również plan działania określający sposoby finansowania oraz kolejność realizacji zadań. *WPF* należy uznać za konieczny z dwóch powodów. Pierwszym jest potrzeba określenia wielkości środków dostępnych na podstawowe dziedziny działalności Miasta w latach przyszłych. Drugim powodem stosowania *WPF* jest konieczność dostosowania wielkości i harmonogramu wydatków inwestycyjnych oraz przepływów pieniężnych związanych z ich finansowaniem do wymogu zachowania zdolności płatniczej Miasta.

Wieloletni Plan Finansowy :

- określa bezpieczny poziom zadłużenia,
- określa wielkość niezbędnych wydatków operacyjnych oraz wydatków przeznaczonych na obsługę i spłatę bieżących i planowanych zobowiązań,
- określa kwotę wolnych środków, które mogą być przeznaczone na inwestycje,
- usprawnia zarządzanie finansami Miasta.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. reguluje proces uchwalania budżetu jako rocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (art. 165) oraz wieloletniego programu inwestycyjnego będącego załącznikiem do uchwały budżetowej (art.166). Poza WPI ustawa przewiduje sporządzanie prognozy kwoty długu na koniec roku budżetowego i lata następne, wynikającej

z planowanych i zaciągniętych zobowiązań (art.180).

Budżet Miasta Szczecina jest uchwalany jako plan roczny z uwzględnieniem szczegółowej prognozy na następne dwa lata. Docelowo okres planistyczny będzie obejmował, co najmniej trzy kolejne lata. Prognoza dochodów bieżących w części dotyczącej podatków PIT oparta jest na wielkościach określanych przez Ministerstwo Finansów w projekcie ustawy budżetowej państwa. Dochody podatkowe przekazywane przez urzędy skarbowe są prognozowane na podstawie informacji przedstawianych przez te urzędy. Pozostałe dochody własne uwzględniają wskaźniki makroekonomiczne, w tym inflację, zawarte umowy oraz stawki określone przez Radę Miasta w zakresie podatków lokalnych. Prognoza dochodów majątkowych wynika z przewidywanej wielkości sprzedaży majątku oraz środków pozyskiwanych z UE na realizację inwestycji. Wydatki bieżące mają częściowo charakter wydatków sztywnych; przy konstruowaniu planu uwzględnia się zawarte umowy, wielkość dotacji. Wydatki majątkowe stanowią dynamiczną grupę, ich wielkość wynika bezpośrednio z polityki inwestycyjnej prowadzonej przez Miasto.

3.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Prowadzenie działalności inwestycyjnej stanowi niezwykle ważną sferę zadań będących przedmiotem szczególnego zainteresowania władz Miasta. Skuteczna polityka planowania i realizacji inwestycji jest jednym z gwarantów wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju Miasta. Szczecin w ciągu ostatnich lat wypracował taki system planowania inwestycji, umocowany odpowiednimi aktami prawnymi, w którym obowiązujące procedury umożliwiają rozpoznanie wszystkich rzeczywistych potrzeb inwestycyjnych, jak też minimalizują polityczne naciski na dobór zadań przewidzianych do realizacji.

Potrzeba podjęcia długookresowego planowania wynika z konieczności określenia długofalowej perspektywy warunków technicznych, technologicznych oraz finansowych realizacji zadań inwestycyjnych. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę czas i nakłady związane z procesem przygotowania zadań do realizacji obejmujące konieczność uregulowania spraw terenowo-prawnych, sporządzenia dokumentacji, uzyskania niezbędnych opinii i ocen oraz decyzji administracyjnych.

Określenie długoterminowej perspektywy czasowej zamiarów inwestycyjnych w ujęciu rzeczowym i finansowym pozwala na ocenę zdolności

finansowej budżetu Miasta w konfrontacji z potrzebami. Również pozwala na podjęcie w odpowiednio wyprzedzającym terminie starań o pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, co w najbliższej perspektywie stanowić powinno główny warunek utrzymania wysokiego udziału inwestycji w wydatkach ogółem.

Planowanie przedsięwzięć inwestycyjnych odbywa się w dwóch wymiarach czasowych:

- planowanie wieloletnie,
- planowanie roczne – budżetowe.

Roczne planowanie zakresu inwestycji przeznaczonych do realizacji w roku budżetowym odbywa się na podstawie zapisów *Wieloletniego Programu Inwestycyjnego*. Weryfikacji poddawane są koszty planowanych przedsięwzięć oraz zakres prac do zrealizowania, zgodnie ze stanem zaawansowania w roku poprzednim i ewentualnymi innymi zmianami. Planowanie roczne zadań inwestycyjnych odbywa się zgodnie z procedurą budżetową, która określa sposoby przedstawienia planów, terminy realizacji poszczególnych etapów oraz precyzuje odpowiedzialność za przesłanie dokumentów.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych załącznikami do uchwały budżetowej są wykazy zadań inwestycyjnych ujętych w *WPI* (w podziale na zadania realizowane z udziałem środków pomocowych i zadania realizowane tylko ze środków własnych) wraz z okresem realizacji i łącznymi nakładami oraz wysokością wydatków w roku budżetowym i kolejnych dwóch latach. Załączniki do uchwały budżetowej są zgodne z zapisami w *WPI* i są podstawą do zaciągania zobowiązań wieloletnich związanych z realizacją tych zadań inwestycyjnych.

Wieloletni Program Inwestycyjny zawiera zestawienie przedsięwzięć inwestycyjnych we wszystkich sferach funkcjonowania Miasta realizowanych bezpośrednio poprzez poszczególne wydziały Urzędu Miasta jak i przez miejskie jednostki organizacyjne oraz przez spółki komunalne. Ujęcie takie pozwala na ocenę całkowitego wysiłku inwestycyjnego Miasta, wskazuje podział zadań pomiędzy różnymi podmiotami, a także pozwala na wybór efektywnej formy realizacji danego przedsięwzięcia inwestycyjnego (także w formule przedsięwzięć publiczno-prywatnych).

W dniu 20 grudnia 2007 roku Rada Miasta Szczecin uchwaliła *Wieloletni Program Inwestycyjny na lata 2008 – 2013 (Uchwała Nr XVI/435/07 Rady Miasta Szczecin z dnia 20 grudnia 2007 r.)*.

Program inwestycyjny oparty jest m.in. na założeniach takich jak:

- Stałe poszukiwanie i pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania; możliwości pokrywania wydatków z innych źródeł finansowania w istotny sposób zdecydowały o ujęciu proponowanych zadań do realizacji.
- Dążenie do zapewnienia możliwie najkorzystniejszych relacji pomiędzy potrzebami a możliwościami tworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju wszystkich dziedzin.
- Kompleksowość (charakter i natężenie wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami zapisanymi w WPI jako odrębne) stanowi jedno z podstawowych kryterium doboru zadań.
- Systematyczne przejmowanie przez spółki z udziałem Miasta ciężaru inwestowania (w zakresie ich działalności) lub współdziałania w finansowaniu zadań; dotyczy to spółek miejskich takich jak: Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Prawobrzeże, Szczecińskie, Centrum Renowacyjne, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Szczecińska Energetyka Ciepła.

Wraz z projektem budżetu Miasta na 2009 rok przedstawia się projekt Wieloletniego Programu Inwestycyjnego na lata 2009-2013. Wybór horyzontu planistycznego powiązany z okresem planowania finansowego we wszystkich programach operacyjnych związanych z pozyskiwaniem środków europejskich w latach 2007-2013. Projekt WPI na lata 2009-2013 obejmuje wydatki finansowane z budżetu Miasta na kwotę 2 634,5 mln zł.

3.4. DŁUG PUBLICZNY

W zależności od relacji między poziomem dochodów a poziomem wydatków mówimy o deficycie budżetowym bądź nadwyżce budżetowej. Ujemna różnica między dochodami a wydatkami określa wysokość deficytu budżetowego. Jeżeli zaś dochody są wyższe od wydatków mówimy o nadwyżce budżetowej.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. definiuje państwowy dług publiczny jako wartość nominalną zadłużenia jednostek sektora finansów publicznych ustaloną po wyeliminowaniu wzajemnych zobowiązań pomiędzy jednostkami tego sektora (art.10). Państwowy dług publiczny obejmuje zobowiązania sektora finansów publicznych z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne;

- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 3) przyjętych depozytów;
- 4) wymagalnych zobowiązań:
 - a. wynikających z odrębnych ustaw oraz prawomocnych orzeczeń sądów lub ostatecznych decyzji administracyjnych,
 - b. uznanych za bezsporne przez właściwą jednostkę sektora finansów publicznych, będącą dłużnikiem. (art. 11).

Przez potrzeby pożyczkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do:

- sfinansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- wykonywania innych operacji finansowych związanych z długiem jednostki samorządu terytorialnego;
- sfinansowania udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego pożyczek;
- przeprowadzenia postępowania ostrożnościowego lub naprawczego, realizowanych na podstawie odrębnych przepisów.

Od roku 1997 corocznie opracowywana jest w Mieście analiza zdolności kredytowej mająca na celu między innymi określić możliwości inwestycyjnych jak również dająca obraz zdolności kredytowej Szczecina, wskazująca przewidywane maksymalne pułapy zadłużenia, prognozująca koszty uzyskania i obsługi zewnętrznych, zwrotnych środków kredytowych. Od roku 2003 analiza zdolności kredytowej przedstawiana jest w formie prognozy kwoty długu.

Warunki zaciągania pożyczek i kredytów przez jednostki samorządu terytorialnego określa *ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.* Ustawa wprowadza następujące zapisy dotyczące zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego:

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych na cele wymienione powyżej nie

może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć **15%** planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać **60%** wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60 % planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Analiza zdolności kredytowej pozwala ustalić maksymalne wydatki majątkowe poprzez prognozę poziomu środków dla sfinansowania deficytu, poziomu kredytowania oraz obsługi zadłużenia. Wolne środki na inwestycje w ramach danego roku są relatywnie niskie, aby zrealizować niezbędne i pilne potrzeby Miasta w zakresie wydatków majątkowych. Zatem istnieje konieczność ustalenia, jakie są możliwości zwiększenia nakładów inwestycyjnych poprzez wykorzystanie zewnętrznych, zwrotnych środków finansowych.

W latach 1997 i 1998 Miasto zaciągnęło na sfinansowanie istniejących deficytów budżetowych kredyty komercyjne. Od 2000 roku źródłami finansowania deficytu stały się, oprócz kredytów i nadwyżek z lat ubiegłych, także pożyczki i przychody z prywatyzacji majątku Miasta. W roku 2001 i 2003 Miasto wyemitowało obligacje na łączną kwotę 97,2 mln zł. Lata 2005, 2006 i 2007 zamknęły się nadwyżką, kolejno w wysokości: 23,4 mln zł, 53,2 mln zł i 55,4 mln zł.

Miasto Szczecin publikuje wszystkie informacje dotyczące zaciągniętych zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniach rocznych i informacjach miesięcznych, zamieszczanych także na stronie internetowej Miasta poprzez Biuletyn Informacji Publicznych. Jawność informacji służy utrzymaniu stałych relacji z aktualnymi i potencjalnymi inwestorami.

3.5. RATING

Głównym zadaniem ratingu jest poinformowanie obecnych i przyszłych inwestorów, krajowych jak i zagranicznych, o wiarygodności i wypłacalności miasta. Najczęstszą przyczyną ubiegania się o rating jest planowana emisja obligacji komunalnych, euroobligacji lub też zaciągnięcie kredytu. Agencje ratingowe badając zdolność Miasta do regulowania swoich zobowiązań biorą pod uwagę szereg czynników mających, lub mogących mieć wpływ na tę zdolność. Dokonywana jest np. analiza stanu gospodarki w mieście i regionie na tle kraju, środowiska politycznego czy administracyjnego. Agencje mogą oceniać zdolność podmiotu do wywiązywania się z zobowiązań zarówno długo-, jaki i krótkoterminowych, zaciągniętych w walutach lokalnych lub zagranicznych.

W Polsce coraz więcej miast poddaje się ocenie. Od 1998 roku ratingu naszego Miasta dokonywały dwie agencje Standard & Poor's oraz Fitch Ratings, które należą do najbardziej renomowanych i największych agencji ratingowych na świecie. Od 2005 roku Miasto oceniane jest przez jedną agencję - Fitch Ratings – wybraną w drodze przetargu.

Agencje stosują specjalną skalę ocen składającą się z kombinacji kilku liter, jednej cyfry i dodawanych znaków plus lub minus, podwyższających lub obniżających daną ocenę. W ratingu międzynarodowym wyróżnia się dwa poziomy ocen: wyższy - inwestycyjny oraz niższy – spekulacyjny. Poziom inwestycyjny dotyczy podmiotów o niskim lub umiarkowanym ryzyku, poziom spekulacyjny wskazuje, iż ryzyko jest większe lub bardzo duże. Skala ocen stosowana we wszystkich instytucjach ratingowych jest podobna. Poniżej przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Ratings.

Zobowiązania długoterminowe

Poziom inwestycyjny

AAA

Wiarygodność kredytowa na najwyższym poziomie. Ratingi "AAA" oznaczają oczekiwanie najniższego poziomu ryzyka kredytowego. Ocenę taką nadaje się wyłącznie w przypadkach wyjątkowo wysokiej zdolności do obsługi zobowiązań finansowych, gdy jest bardzo mało prawdopodobne, by możliwe do przewidzenia wydarzenia mogły wpłynąć niekorzystnie na taką zdolność.

AA

Bardzo wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "AA" oznaczają oczekiwanie bardzo niskiego poziomu ryzyka kredytowego wskazując na bardzo wysoką zdolność do obsługi zobowiązań finansowych. Wpływ możliwych do przewidzenia wydarzeń na tę zdolność nie jest znaczący.

A

Wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "A" oznaczają oczekiwanie niskiego poziomu ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych ocenia się jako silną, jednakże może ona być bardziej podatna na zmiany czynników lub warunków gospodarczych niż ta, której nadano wyższy rating.

BBB

Dobra wiarygodność kredytowa. Ratingi "BBB" oznaczają aktualnie oczekiwanie niskiego ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych uznawana jest za wystarczającą, jednak jest prawdopodobne, że niekorzystne zmiany w czynnikach i warunkach gospodarczych mogą ją osłabić. Jest to najniższa z kategorii ocen na poziomie inwestycyjnym.

Poziom spekulacyjny

BB

Poziom spekulacyjny. Ratingi kategorii "BB" wskazują, iż istnieje możliwość zmiany ryzyka kredytowego, szczególnie pod wpływem niekorzystnych zmian ekonomicznych w pewnym horyzoncie czasu; jednak, wywiązanie się ze zobowiązań finansowych jest możliwe przy wykorzystaniu dostępnych możliwości biznesowych lub finansowych. Papiery wartościowe tej kategorii nie są zaliczane się do poziomu inwestycyjnego.

B

Poziom wysoce spekulacyjny. Rating kategorii "B" wskazuje na obecność istotnego ryzyka kredytowego, przy utrzymującym się ograniczonym marginesie bezpieczeństwa. Zobowiązania finansowe są obecnie obsługiwane, jednak utrzymanie zdolności do dalszej realizacji płatności uzależnione jest od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CCC

Ocena na tym poziomie oznacza, iż ryzyko niewypłacalności jest realne. Zdolność do wywiązania się z zobowiązań finansowych uzależniona jest wyłącznie od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CC

Ocena ta oznacza, iż pewien zakres niewypłacalności jest prawdopodobny.

C

Ocena na tym poziomie oznacza, iż niewypłacalność jest bardzo prawdopodobna.

D

Ocena na poziomie D oznacza, iż dany podmiot utracił zdolność do regulowania swoich wszystkich zobowiązań finansowych.

Zobowiązania krótkoterminowe

Ratingi krótkoterminowe obejmują w przypadku większości zobowiązań okresy krótsze niż 13 miesięcy. W przypadku ratingów krótkoterminowych większy nacisk kładzie się na płynność finansową niezbędną do terminowej realizacji zobowiązań finansowych.

Poziom Inwestycyjny

F1

Ocena ta oznacza wiarygodność kredytową najwyższej jakości i wskazuje najsilniejszą zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych; z dodanym znakiem "+" oznacza wyjątkowo silną zdolność kredytową.

F2

Ocena na tym poziomie świadczy o dobrej wiarygodności kredytowej, zadowalającej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych, przy czym margines bezpieczeństwa nie jest tak wielki, jak w przypadku wyższych ocen.

F3

Ocenę taką przyznaje się, gdy wiarygodność kredytowa jest na zadawalającym poziomie, zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych jest dostateczna; jednak zaistnienie niekorzystnych zmian w krótkim horyzoncie czasowym może doprowadzić do obniżenia oceny do poziomu spekulacyjnego.

Do ocen mogą być dodawane znaki „+” lub „-”, które określają status w ramach poszczególnych kategorii ratingu. Przy ocenach dotyczących zobowiązań długoterminowych określa się również perspektywę, która jest wskazaniem generalnego kierunku, w jakim dany rating będzie prawdopodobnie zmierzać na przestrzeni dwóch lat. Perspektywa oceny może być pozytywna, stabilna lub negatywna. Jeżeli agencja nie jest w stanie zidentyfikować trendu perspektywa może zostać określona jako „bez wskazania”.

Aktualna ocena dla Miasta Szczecina wynosi:

**BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego
długu w walucie obcej,**

**BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego
długu w walucie krajowej,**

**F2 - dla krótkoterminowego
długu w walucie obcej**

W czerwcu 2008 r. Agencja Fitch podwyższyła ocenę z BBB /perspektywa pozytywna/ i F3 do BBB+ /perspektywa stabilna/ i F2.

Podniesienie ocen odzwierciedla dobre wyniki operacyjne, wysoką zdolność do samofinansowania wydatków majątkowych, dobre zarządzanie finansowe oraz niskie zadłużenie bezpośrednie. Stabilna perspektywa odzwierciedla oczekiwania Agencji, że wyniki Miasta pozostaną dobre (marża operacyjna będzie wynosić średnio 13%), a wskaźniki obsługi zadłużenia oraz ryzyko pośrednie wynikające z zadłużenia spółek komunalnych pozostaną na umiarkowanym poziomie.

Na wzrost dochodów operacyjnych Miasta miał wpływ wzrost gospodarczy, rosnące zatrudnienie oraz płace. Efektem tego była znaczna poprawa wyników operacyjnych Miasta. Sprzyjały temu także dobre zarządzanie i kontrolowanie wydatków operacyjnych. Zdolność Szczecina do samofinansowania wydatków majątkowych była wysoka; w ciągu trzech ostatnich lat nadwyżka bieżąca finansowała średnio 85% wydatków majątkowych. Fitch podkreśla, iż od wyborów samorządowych w 2006 r. zarządzanie strategiczne i finansowe w Szczecinie znacząco się poprawiło. Władze Miasta starają się uczynić je atrakcyjnym dla inwestorów oraz jego mieszkańców, co w przyszłości powinno mieć wpływ na wzrost dochodów. Miasto planuje zwiększać swoje nakłady na inwestycje, szczególnie te współfinansowane środkami z UE. Władze Miasta mają wizję zintegrowanego rozwoju Szczecina i są zdeterminowane by ją zrealizować. Zadłużenie bezpośrednie Szczecina jest niskie (201 mln zł na koniec 2007 r), natomiast zadłużenie pośrednie związane ze spółkami komunalnymi było relatywnie wysokie (453 mln zł). Pomimo planowanego wzrostu zadłużenia, Agencja oczekuje, że wskaźniki obsługi zadłużenia pozostaną dobre, a zadłużenie spółek komunalnych nie będzie powodować istotnego ryzyka dla budżetu Miasta.

Agencje Fitch Ratings oraz Standard&Poor's przyznały także ocenę BBB obligacjom Miasta,

wyemitowanym w roku 2003, a Standard&Poor's również obligacjom, których emisja miała miejsce w 2001 r.

Pozytywna ocena ma niewątpliwie charakter promocyjny dla Miasta i potwierdza wysokie standardy zarządzania finansami. Utrzymanie ratingów na wysokim poziomie ma wymierny efekt finansowy w postaci niższych kosztów obsługi kredytów. Budowanie wizerunku Miasta jako wiarygodnego dłużnika za pomocą międzynarodowego ratingu jest zasadniczym elementem realizacji strategii zarządzania długiem.

4. POLITYKA BUDŻETOWA

Gospodarka finansowa Miasta Szczecin prowadzona jest w oparciu o corocznie opracowywany i uchwalany przez Radę Miasta budżet, który przedstawia zestawienie prognozowanych dochodów i planowanych wydatków. Przygotowanie i opracowanie projektu odbywa się zgodnie z określonymi przepisami gminnymi. Należą do nich przede wszystkim uchwały Rady Miasta: w sprawie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta oraz wskazówek do konstruowania budżetu na dany rok budżetowy. Procedura tworzenia i uchwalania oraz dokonywania zmian budżetu jest również określona uchwałą Rady Miasta. Zawiera ona szczegółowy harmonogram prac budżetowych oraz wskazuje rodzaj dokumentacji, jaka powinna tym pracom towarzyszyć. Oprócz uchwał przy opracowywaniu projektu zastosowanie mają inne wewnętrzne dokumenty, np. analiza zdolności kredytowej Miasta Szczecin, wieloletni program inwestycyjny, analizy bieżące budżetu oraz prognozy.

Projekt budżetu przedkłada się do 15 listopada Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania. Budżet w formie uchwały, zgodnie z procedurą opracowywania i uchwalania budżetu, Rada Miasta przyjmuje do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, nie później jednak niż do 31 marca roku budżetowego.

Obecnie procedura uchwalania budżetu przedstawia się następująco:

- określenie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta do 31 maja,
- tworzenie ram budżetowych do 30 czerwca,
- określenie wytycznych polityki budżetowej do 31 lipca,
- tworzenie projektu budżetu do 15 listopada,
- uchwalanie budżetu do 31 grudnia.

Uchwalony budżet publikowany jest w formie opracowania pt. „Budżet Miasta Szczecina na .. rok” składającego się z:

- części obowiązującej - uchwały z załącznikami,
- części objaśniającej - liczbowej - struktury dochodów i wydatków, porównania z wykonaniem roku poprzedniego, dynamiki dochodów i wydatków,
- części objaśniającej - opisowej - opisu dochodów, wydatków (w układzie zadaniowym), przychodów i rozchodów,
- części objaśniającej – szczegółowych planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, instytucji kultury, funduszy celowych oraz rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych,
- materiałów uzupełniających – wykonanie budżetu Miasta za ostatnie 4 lata i budżet na dany rok.

Oprócz obszernego opracowania mieszkańcy Szczecina mogą korzystać z wysokonakładowej broszury informacyjnej, która w przystępnej i atrakcyjnej formie przedstawia źródła dochodów budżetowych i kierunki ich wydatkowania. Miasto Szczecin jako pierwsze w Polsce od 1998 roku publikuje dane dotyczące finansów Miasta (w tym: aktualny budżet, jego wykonanie, informację o stanie mienia komunalnego) na stronie internetowej pod adresem: www.szczecin.pl.

Zgodnie z art. 198 i 199 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany do przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki oraz regionalnej izbie obrachunkowej informacji o przebiegu wykonania budżetu. Informacja ta według ustawy winna obejmować okres półroczny i roczny. Oprócz powyższych - Prezydent Miasta przedstawia Radzie Miasta comiesięczne szczegółowe informacje o wykonaniu budżetu za aktualny okres sprawozdawczy.

Sprawozdanie roczne zawiera następujące pozycje:

- część obowiązującą - zestawienie dochodów i wydatków w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej,
- część informacyjną – zmiany w budżecie Miasta, zestawienie pism potwierdzających zmiany kwot dotacji celowych, zestawienie wydatków w układzie zadaniowym według sfer wraz ze strukturą i wskaźnikiem wykonania planu, wydatki majątkowe według źródeł finansowania i sfer, stan zobowiązań Miasta, poziom zobowiązań na tle podstawowych wartości budżetowych i limitów ustawowych, realizacja budżetu w porównaniu

z harmonogramem, informacja o realizacji zadań ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy, informacja o realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, część porównawczą – porównanie realizacji dochodów według grup rodzajowych i wydatków (według zadań) w roku poprzednim i danym roku, porównanie realizacji dochodów i wydatków wraz z pokazaniem wyniku budżetowego w dwóch latach poprzednich i danym roku, część graficzną – podstawowe relacje budżetowe w formie wykresów, wykaz jednostek budżetowych posiadających rachunek dochodów własnych.

Oprócz wyżej wymienionego opracowania publikowana jest (od 2005 r.) pozycja zawierająca szczegółowe objaśnienia do wykonania dochodów i wydatków budżetowych. Zadania zostały opisane z uwzględnieniem poszczególnych działań wchodzących w ich skład, ponadto przedstawione zostały wskaźniki, które mają na celu zmierzenie efektywności wykonywanych przez Miasto zadań.

W budżecie Miasta Szczecin wydzielono budżet bieżący i budżet majątkowy. Oznacza to przyjęcie nadrzędnej zasady, że wydatki bieżące mogą być pokrywane jedynie z wpływów bieżących. Nadwyżka bieżąca (operacyjna) w pierwszej kolejności przeznaczana jest na obsługę zadłużenia. Wolne środki pozostałe po spłacie rat kredytów i odsetek powiększone o dochody majątkowe stanowią źródło sfinansowania wydatków majątkowych. W celu utrzymania wiarygodności kredytowej i zapewnienia stabilizacji finansowej przyjmuje się zasadę, że nadwyżka operacyjna powinna wynosić minimum 13% dochodów bieżących.

4.1. DOCHODY BUDŻETU

Miasto prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową w oparciu o budżet, czyli zestawienie dochodów i wydatków. Według zapisów ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na dochody tych jednostek składają się trzy podstawowe elementy:

- dochody własne (podatki, opłaty, dochody z majątku miasta, udziały w dochodach budżetu państwa – PIT i CIT, dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe miasta, wpłaty od miejskich zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych miejskich jednostek budżetowych, spadki, zapisy i darowizny na rzecz miasta, dochody z kar pieniężnych, grzywnien, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych miasta, udział w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją

zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, inne),

- subwencja ogólna,
- dotacje z budżetu państwa.

Dochodami wyżej wymienionych jednostek mogą być także:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

Rok 2004 był rokiem przełomowym dla finansów Miasta. Z początkiem tego roku weszła, bowiem w życie nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzały do decentralizacji środków publicznych oraz zwiększenia ekonomicznej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w gospodarowaniu własnymi dochodami. Zgodnie z jej zapisami część zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, które finansowane były subwencjami i dotacjami z budżetu państwa zostało przejętych przez gminy do finansowania z dochodów własnych. Miasto Szczecin przejęło do finansowania dochodami własnymi niektóre zadania m.in. z zakresu pomocy społecznej (np. zasiłki okresowe – częściowo, dodatki mieszkaniowe, utrzymanie PUP, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, rodziny zastępcze, fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli i byłych pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych), oświaty i wychowania oraz gospodarki komunalnej (np. oświetlenie dróg). Mimo procesu decentralizacji zadań publicznych i ustawowego rozszerzania zakresu zadań realizowanych przez samorządy lokalne, a tym samym wzrostu rodzajów i poziomów wydatków, w polskim systemie finansowania samorządów lokalnych transfery z budżetu centralnego (dotacje i subwencje odgrywają wciąż dużą rolę (około 30% całkowitych dochodów Miasta Szczecin). Dlatego też aktywna polityka samorządów powinna zmierzać do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorządy mają bezpośredni wpływ i kształtowania korzystnej relacji w stosunku do transferów z budżetu centralnego.

Działania podejmowane w ramach polityki kształtowania dochodów własnych w Gminie Miasto Szczecin obejmują:

- określanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu odnośnie podatku od środków transportowych,

podatku od nieruchomości, opłaty od posiadania psów oraz opłacie targowej;

- stosowanie indywidualnych ulg, zwolnień i umorzeń w podatkach przypisanych gminie;
- określanie przez Radę Miasta zasad gospodarowania majątkiem Miasta:
 - w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata,
 - stosowania ulg i zwolnień przy sprzedaży lokali komunalnych oraz warunków sprzedaży ratalnej,
 - zasad prywatyzacji komunalnych lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży,
 - stosowania bonifikat przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności;
 - ustalania przez Prezydenta Miasta stawek opłat za dzierżawę gruntów komunalnych oraz stawek opłat za dzierżawę nieruchomości komunalnych do umieszczania reklam.

Na wielkość dochodów budżetowych Gminy Miasto Szczecin w roku 2009 znaczący wpływ będą miały następujące źródła:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa tj. wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych: 31,3%,
- subwencje i dotacje na działalność związaną z realizacją zadań własnych i zleconych: 31,4%,
- podatki i opłaty lokalne: 19,7%,
- dochody z majątku Miasta: 10,3%.

W roku 2007 po raz pierwszy dochody w budżecie Miasta zostały podzielone na bieżące i majątkowe. Takie ujęcie jest efektem zmian, jakie wprowadzono w *ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*. Do dochodów majątkowych zalicza się w myśl zapisów w *Ustawie*:

- dotacje i środki otrzymane na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W strukturze dochodów Miasta Szczecin dominują dochody bieżące. Stanowią one w 2009 roku 88% całkowitych dochodów Miasta.

UDZIAŁY W DOCHODACH BUDŻETU PAŃSTWA

W celu zwiększenia samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w Ustawie wprowadzono zapisy dotyczące zwiększenia ich udziałów we wpływach z podatków od osób fizycznych

i prawnych. Dla gmin wskaźnik dotyczący podatku od osób fizycznych wzrósł do 35,7% w 2004 r. z 27,6% w 2003 r. i do 35,61% w 2005 r., 35,95% w 2006 r., 36,22 % w 2007 r., 36,49 % w 2008 r. Dla powiatów wskaźnik w roku 2003 wynosił 1%, w roku 2004 8,4%, w 2005 roku wzrósł do 10,25% (na tym samym poziomie pozostał w kolejnych latach). Wskaźnik dotyczący podatku od osób prawnych dla gmin wzrósł z 5% w 2003 r. do 6,71% w kolejnych latach, a dla powiatów z 0% w 2003 r. do 1,4% w latach następnych. Dla budżetu Miasta zmiany powyższe skutkowały wzrostem wpływów z powyższego tytułu w 2004 r. o 79 mln zł w stosunku do roku 2003, w 2005 r. w stosunku do 2004 r. o 35,7 mln zł. W 2006 r. w stosunku do 2005 r. dochody z tytułu udziałów w PIT i CIT wzrosły o 47,3 mln zł, rok 2007 przyniósł wpływy wyższe o 76,5 mln zł, planowane na rok 2008 r. wpływy są wyższe o 33,0 mln zł w stosunku do roku ubiegłego. Na 2009 rok prognozuje się wpływy o 26,5 mln zł wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wpływy z tytułu udziałów w CIT i PIT odznaczają się dużym wzrostem. Niewątpliwie na wzrost udziałów w CIT wpływ ma utrzymujący się wzrost gospodarczy. Zwiększa się liczba osób pracujących i wynagrodzenia. Dochody społeczeństwa rosną a wraz z nimi wpływy, jakie Miasto uzyskuje z tytułu udziału w PIT. Zmiany w systemie podatkowym również mają wpływ na wysokość wpływów do budżetu. Rok 2007 przyniósł wyższe wpływy z tytułu PIT z uwagi na likwidację ulgi remontowo – budowlanej oraz obniżenie składki rentowej o 3 punkty procentowe. W planach na 2008 r. przyjęto podobny poziom wpływów z tytułu PIT uwzględniając spadek wpływów z powodu wprowadzenia ulgi prorodzinnej. W roku 2009 zaczną obowiązywać nowe – niższe stawki podatkowe. W związku z powyższym przewiduje się niższy, niż to by wynikało ze wskaźników makroekonomicznych wzrost wpływów z tego tytułu.

SUBWENCJE I DOTACJE

Subwencje i dotacje stanowiące dochód budżetu Miasta obejmują: subwencje, dotacje celowe na zadania własne, dotacje na zlecenia z mocy ustaw i porozumień oraz dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST. Najwyższe dochody w tej grupie stanowią subwencje, w tym subwencja na zadania oświatowe. W 2006 r. wyniosła ona 227,0 mln zł, w 2007 r. - 239,2 mln zł, plan na 2008 r. wynosi 268,1 mln zł, a w roku 2009 przewiduje się. 294,6 mln zł..

Ciągłe zmiany jakie miały miejsce w zakresie realizowanych przez samorządy terytorialne zadań znalazły swoje odzwierciedlenie w strukturze transferów otrzymywanych z budżetu państwa. W 2003 r. subwencje i dotacje z budżetu państwa stanowiły 47,9% dochodów budżetowych, w 2007 r. kształtowały się na poziomie 32,2% całkowitych dochodów Miasta. Przewiduje się, że ich poziom w roku 2009 będzie stanowił 31,4% dochodów ogółem. Bezpośrednią przyczyną tego jest, omawiane wcześniej, wprowadzenie systemowych zmian, których wymiernym efektem było ograniczenie dotacji i subwencji i jednocześnie zwiększenie udziałów Miasta w dochodach budżetu państwa (wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych).

DOCHODY PODATKOWE I WPŁYWY Z OPŁAT

Polityka podatkowa prowadzona przez Miasto kładzie nacisk na efektywność w ściąganiu podatków. Miasto posiada również pełne uprawnienia do samodzielnego prowadzenia działań egzekucyjnych dotyczących podatków stanowiących dochód własny gminy. Uprawnienia te wynikają z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zadania te realizuje Wydział Podatków, Opłat i Egzekucji.

Dochody z podatków i opłat stanowią stabilną pozycję w budżecie Miasta, kształtując się na poziomie ok. 20 % wszystkich wpływów. Największy udział w tej grupie dochodów posiada podatek od nieruchomości, który jest najbardziej stabilnym źródłem dochodów własnych i najważniejszym z podatków lokalnych. W roku 2006 wpływy z tego podatku wyniosły 157,2 mln zł i były wyższe od wpływów roku 2005 o 25,3%. Tak wysoki wzrost wiązał się z otrzymaniem wpłat od syndyków oraz z egzekucji administracyjnych łącznie 20 mln zł z tytułu zaległych zobowiązań podatkowych. Rok 2007 przyniósł wpływy w wysokości 144,5 mln zł. Przewidywane wpływy w roku 2008 powinny przekroczyć 158 mln zł. W roku 2009 prognozuje się wpływy na poziomie 161,5 mln zł.

Istotne miejsce wśród podatków lokalnych zajmuje podatek od czynności cywilnoprawnych. W roku 2007 dochody z tego tytułu stanowiły 3,8% dochodów ogółem i były wyższe od wpływów roku poprzedniego o 18,8 mln zł. Znaczny wzrost dochodów z tego tytułu jest skutkiem kontynuacji ożywienia na rynku, gdzie przedmiotem sprzedaży są nieruchomości i samochody w powiązaniu z utrzymującym się wzrostem cen nieruchomości przy obowiązujących stawkach procentowych od wartości transakcji.

Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które w całości przeznaczane są na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do budżetu Miasta wpływają również znaczne kwoty z tytułu opłaty skarbowej, komunikacyjnej czy targowej, a także z podatku od środków transportowych.

Elementem polityki podatkowej są działania obejmujące udzielanie ulg podatkowych (umorzenia, odroczenia oraz rozłożenia zapłaty podatku lub zaległości podatkowej na raty) podatnikom spełniającym kryteria ustawowe oraz udzielanie zwolnień z podatku od nieruchomości.

Na podstawie wprowadzonych w 2003 r. oraz w 2005 r. programów pomocowych dla przedsiębiorców – obowiązujących do 31 grudnia 2006 r. - możliwe było uzyskanie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy publicznej oraz pomocy de minimis. I tak, ze zwolnienia mogli skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres do 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres max do końca 2006 r.),
- inwestujący w szkolenia pracowników (na okres do 1 roku),
- tworzący nowe miejsca pracy (na okres do 2 lat),
- rozpoczynający działalność gospodarczą na terenie Miasta Szczecina (na okres do 12 miesięcy).

W 2007 r. wymienione programy przestały obowiązywać, a możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości regulują obecnie dwa nowe programy. Aktualnie - do 31 grudnia 2010 r. - ze zwolnienia mogą skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:
dokonujący nowych inwestycji (maksymalny okres zwolnienia wynosi 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:
tworzący nowe miejsca pracy dla osób posiadających status osoby bezrobotnej (na okres do 24 miesięcy).

Niniejsze Programy stanowią uzupełnienie *Strategii Rozwoju Miasta Szczecina* i mają na celu:

- wspieranie przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji,
- przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.

Łączna kwota udzielonych zwolnień z podatku od nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2007 r. wyniosła 5,9 mln zł. Ze zwolnienia skorzystało 25 przedsiębiorców.

WYBRANE STAWKI PODATKÓW I OPŁAT W SZCZECINIE W LATACH 2006 – 2009

Rodzaj podatku	2006	2007	2008	2009 plan
Podatek od nieruchomości				
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,52 zł *	0,53 zł *	0,57 zł *	0,60 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	18,00 zł *	18,15 zł *	18,59 zł *	19,50 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, na powierzchni przekraczającej 4 300 m ² w obiektach handlowych lub usługowych	18,43 zł *	18,60 zł *	19,01 zł *	19,50 zł *
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	8,58 zł *	8,58 zł *	8,58 zł *	8,58 zł *
Od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	6,17 zł *	6,17 zł *	6,31 zł *	6,58 zł *

Rodzaj podatku	2006	2007	2008	2009 plan
Podatek od nieruchomości				
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	3,71 zł *	3,71 zł *	3,80 zł *	3,96 zł *
Od budowli - pozostałych budowli	2 % wartości	2 % wartości	2 % wartości	2 % wartości
Od gruntów związanych z działalnością gospodarczą	0,68 zł**	0,68 zł**	0,70 zł**	0,74 zł**
Od gruntów pod jeziorami zajętymi na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne	3,61 zł ***	3,61 zł ***	3,74 zł ***	3,90 zł ***
Od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,25 zł**	0,26 zł**	0,29 zł**	0,32 zł**
Podatek leśny	Stawka ustawowa - maksymalna 28,90 ***	Stawka ustawowa - maksymalna 29,41 ***	Stawka ustawowa - maksymalna 32,40 ***	Stawka ustawowa - maksymalna 33,56 ***
Podatek rolny				
Od gruntów rolnych	69,70 zł ***	88,80 zł***	145,73 zł***	139,50 zł***
Od pozostałych gruntów	139,40 zł ***	177,6 zł ***	291,45 zł***	279,00 zł***
Oplata (do końca 2007 r. podatek) od posiadania psów	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa

* od 1 m², powierzchni użytkowej

** od 1 m² powierzchni

*** od 1 ha powierzchni

STAN MAJĄTKU MIASTA

Informacja o stanie mienia komunalnego opracowywana jest co roku i przekazywana Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Informacja o stanie mienia Miasta Szczecin obejmuje zarówno majątek trwały, jak i obrotowy. Opracowanie powstaje na podstawie dokumentacji źródłowej przygotowywanej przez jednostki organizacyjne Miasta. Aktualna informacja zawiera dane o zasobach na dzień 30 czerwca 2007 r. oraz ilościowe i wartościowe zmiany tych zasobów.

Łączna wartość mienia komunalnego według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniosła 19.470.819.240 zł, co oznacza przyrost majątku o 111.740.569 zł, tj. o 0,6 % w stosunku do analogicznego okresu 2007 roku. Najwyższy przyrost wartości majątku nastąpił w aktywach trwałych, tj. o kwotę 113.054.061 zł (wzrost o 0,6%), z czego rzeczowe aktywa trwałe zwiększyły się o kwotę 10.622.645 zł. Związane jest to przede wszystkim ze wzrostem nakładów na inwestycje w tym zakup taboru tramwajowego. W pozostałych aktywach trwałych zanotowano

wzrost o 102.431.416 zł, tj. o 12,6% na co wpływ miało zwiększenie wartości udziałów (długoterminowe aktywa finansowe) oraz wartości niematerialnych i prawnych. W aktywach obrotowych nastąpił spadek o kwotę 1.313.492 zł, tj. o 0,3%.

DOCHODY Z MAJĄTKU ORAZ ZASADY GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI

Nieruchomości w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku (z późniejszymi zmianami), z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, przekazywania nieodpłatnie w drodze umowy (w tym również w formie darowizny), oddania w użytkowanie wieczyste, w trwały zarząd, najem, dzierżawę, użyczenie, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek, przekazywane jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw oraz jako majątek tworzonych fundacji. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje prezydent.

Generalną zasadą zbywania nieruchomości jest przetarg. *Ustawa o gospodarce nieruchomościami* przewiduje jednak wyjątki, kiedy nieruchomość może być sprzedawana w drodze bezprzetargowej. Zbywanie nieruchomości następuje w drodze bezprzetargowej, jeżeli:

- jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu, stosownie do art. 34,
- zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego oraz między tymi jednostkami,
- zbycie następuje na rzecz osób, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 to znaczy osobom fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczą – rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego),
- zbycie następuje w drodze zamiany lub darowizny,
- sprzedaż następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej część, niezbędne do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część i nabyć, jeżeli nie mogą być zbyte jako odrębne nieruchomości,
- ma stanowić wkład pieniężny (aport) do spółki albo wyposażenie nowotworzonej państwowej lub samorządowej osoby prawnej, lub majątek tworzonej fundacji,
- jest zbywana na rzecz zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, na której terenie jest położona,
- przedmiotem zbycia jest udział w nieruchomości, a zbycie następuje na rzecz innych współwłaścicieli nieruchomości,
- jest zbywana na rzecz kościołów i związków wyznaniowych mających uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej,
- jest sprzedawana na rzecz partnera prywatnego lub spółki, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jako wkład własny podmiotu publicznego,

w celu realizowania zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego, z zastrzeżeniem art. 25 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

W Gminie Miasto Szczecin stosowane są dwie formy zbywania generujące dochody:

- sprzedaż - z której uzyskuje się 100% ceny,
- oddanie w użytkowanie wieczyste - wpływy z I opłaty w wysokości 15-25% ceny oraz opłaty roczne w wysokości 1-3% (w niektórych przypadkach opłata roczna może być podwyższona uchwałą Rady Miasta) ceny płatne przez okres 98 lat.

Zgodnie z zasadami ustalonymi *uchwałą nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecina z dnia 29 grudnia 1997 roku wraz ze zmianami w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata:*

- grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną są zbywane na własność;
- grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną mogą być sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste. Decyzję podejmują na wniosek Prezydenta dwie komisje stałe Rady Miasta: ds. Budownictwa i Mieszkalnictwa oraz Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Mienia. Prezydent wnioskuje, co do zasady o formę własności;
- grunty przeznaczone pod usługi oddawane są w użytkowanie wieczyste.

Powyższe wymaga pozytywnych opinii Komisji Stałych Rady Miasta oraz opiniowania we właściwej Radzie Osiedla. Każdy inny planowany przypadek zadysponowania nieruchomością wymaga odrębnej zgody Rady Miasta.

Ustalanie cen nieruchomości

Zasady wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami. Cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Przy zbyciu nieruchomości w drodze przetargu stosuje się następujące zasady ustalania cen:

- 1) cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości,
- 2) cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości,
- 3) cenę nieruchomości, którą jest obowiązany zapłacić jej nabywca, ustala się w wysokości ceny uzyskanej w wyniku przetargu,
- 4) jeżeli przetargi nie przyniosły rezultatów, cenę nieruchomości ustala się w rokowaniach z nabywcą wysokości nie niższej niż 40% jej wartości.

Przy sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej cenę nieruchomości ustala się w wysokości nie niższej niż jej wartość. Na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości, określoną według stanu na dzień sprzedaży. Cena nieruchomości sprzedawanej i I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność. Cena nieruchomości sprzedawanej oraz I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, nie dłużej niż na 10 lat. Rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.

Ponadto ustawa przewiduje możliwość udzielenia przez radę jednostki samorządu bonifikaty od ceny, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana np. na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz innych celów publicznych, kościołom i związkom wyznaniowym, osobom fizycznym lub prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukowo, badawczo – rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele nie związane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Oplaty za użytkowanie wieczyste gruntów komunalnych

Oplaty z tytułu użytkowania wieczystego ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej. Stawka procentowa pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wynosi od 15% do 25% ceny nieruchomości gruntowej. Decyzje

w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej dla różnych form wykorzystania terenów podejmuje prezydent. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego uzależniona jest od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość gruntowa została oddana i wynosi:

- za nieruchomości gruntowe oddane na cele obronności i bezpieczeństwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,3%,
- za nieruchomości gruntowe pod budowę obiektów sakralnych wraz z budynkami towarzyszącymi plebani diecezjalnych i zakonnych, archiwów i muzeów diecezjalnych, seminariów duchownych, domów zakonnych oraz siedzib naczelnych władz kościołów i związków wyznaniowych – 0,3%,
- za nieruchomości gruntowe na działalność charytatywną oraz na niezarobkową działalność: opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową lub badawczo – rozwojową – 0,3% ceny,
- za nieruchomości gruntowe oddane na cele rolne – 1% ceny,
- za nieruchomości gruntowe oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych oraz działalność sportową – 1% ceny,
- za pozostałe nieruchomości gruntowe – 3% ceny,
- za nieruchomości gruntowe na działalność turystyczną – 2% ceny.

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie z wyjątkiem kiedy wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, wówczas aktualizacji nie dokonuje się. W praktyce wartość nieruchomości wzrasta głównie z dwóch następujących powodów:

- trendu wzrostu na wolnym rynku obrotu nieruchomościami (zmiany otoczenia prawnego i gospodarczego nieruchomości np: akcesja do UE, podatki, kredyty, itp.),
- zmiany stopnia wyposażenia gruntów w urządzenia komunalne, energetyczne i gazowe (bez względu na ich wykonawcę i inwestora).

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W dniu 1 stycznia 2008r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 191, poz. 1371) nowelizująca ustawę z dnia z dnia 29 lipca 2005 r.

o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. z 2005r. Nr 175, poz. 1459). Do spraw nie zakończonych decyzją ostateczną przed 1 stycznia 2008r. stosuje się nowe przepisy.

Nowelizacja nie zmieniła w istotny sposób zakresu przedmiotowego i podmiotowego ustawy, wprowadziła natomiast obligatoryjne bonifikaty, o które strona może wnioskować. Znowelizowane przepisy wprowadzają następujące bonifikaty:

- 90% - dla osób fizycznych, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny w gospodarstwie domowym nie przekracza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za ostatnie półrocze roku poprzedzającego rok, w którym wystąpiono z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli nieruchomość jest zabudowana na cele mieszkaniowe albo przeznaczona pod tego rodzaju zabudowę

(art. 4 ust. 8);

- 50% - dla wieczystych użytkowników, którzy prawo wieczystego użytkowania uzyskali przed dniem 5 grudnia 1990 r. oraz ich następcom prawnym (art. 4 ust. 9);

- 50% - odniesieniu do nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków.

W dniu 2 stycznia 2008r. przepisy dotyczące ww. bonifikat zostały zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K 9/08).

Ustawa przewiduje również udzielenie przez organ właściwy do wydania decyzji bonifikaty w opłacie za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości mogą wystąpić:

- osoby fizyczne będące w dniu wejścia w życie ustawy użytkownikami wieczystymi nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub zabudowanych garażami albo przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomości rolnych. Przez nieruchomość rolną rozumie się nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy na cele inne niż rolne.

- osoby fizyczne i prawne będące właścicielami lokali, których udział w nieruchomości wspólnej obejmuje prawo użytkowania wieczystego;

- spółdzielnie mieszkaniowe, będące właścicielami budynków mieszkalnych lub garaży.

Przekształcenie jest możliwe, gdy z wnioskiem wystąpią wszyscy użytkownicy wieczystości danej nieruchomości gruntowej. Wnioski

o przekształcenie można składać do 31 grudnia 2012 r.

Sprzedaż prawa własności nieruchomości użytkownikom wieczystym: osobom fizycznym i prawnym, w tym spółdzielniom mieszkaniowym

Na mocy art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Zgodnie z Polityką Miasta odmawia się sprzedaży prawa własności w trybie art. 32 użytkownikom wieczystym, dla których stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, ustalona w umowie o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, wynosiła 3%, niezależnie od obecnie obowiązującej stawki, i co, do których prawo użytkowania wieczystego nie może być przekształcone w prawo własności na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości.

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nabywcom prawa własności udzielana jest bonifikata od ceny netto sprzedaży:

spółdzielniom mieszkaniowym – w związku z ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem własności lokali lub domów jednorodzinnych, wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła odpowiednio:

2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku jednorazowej zapłaty tej ceny,

5% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku rozłożenia na raty tej ceny,

(podstawa prawna: uchwała Rady Miasta Szczecin Nr VIII/162/03 z dnia 29 lipca 2003 r. ze zm.)

współużytkownikom wieczystym: spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym -

odpowiednio w związku z: ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem na własności lokali lub domów jednorodzinnych, oraz realizacją celów mieszkaniowych przez osoby fizyczne, w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła 2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku

jednorazowej zapłaty tej ceny, (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 12 września 2006 r.)

osobom fizycznym - w takiej wysokości, aby cena, netto jaka zostanie ustalona do zapłaty, wynosiła 10% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, o ile cena nieruchomości pomniejszona o wartość prawa użytkowania wieczystego będzie kwotą wyższą niż 10 % wartości nieruchomości – dotyczy nieruchomości wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 2 listopada 2005 r.)

Wnioski użytkowników wieczystych o sprzedaż nieruchomości gruntowych będących w ich użytkowaniu wieczystym, realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem bonifikaty.

Zasady oddawania nieruchomości w dzierżawę

Nieruchomości mogą być oddawane w dzierżawę na okres :

- do trzech lat - zgodnie z Uchwałą Nr 464/96 Zarządu Miasta Szczecina z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie określenia zasad wydzierżawiania gruntów komunalnych na okres nie dłuższy niż lat 3, która określa procedury przygotowania dokumentów do przeprowadzenia przetargu i zawarcie umowy z wygrywającym przetarg oraz wymienia przypadki zawierania umowy w trybie bezprzetargowym;
- dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony - na podstawie Uchwały Nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecina z dnia 29 grudnia 1997 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (z późniejszymi zmianami).

Opłaty za dzierżawę gruntów komunalnych oraz terminy płatności zależą wyłącznie od uzgodnień między stronami umowy. Stawki wywoławcze do przetargu, a także stawki minimalne do negocjacji lub rokowań ustalane są przez prezydenta w formie aktów normatywnych. Wysokość czynszu za dzierżawę może ulegać corocznie podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego podwyższenie stawki w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (wg komunikatu Prezesa GUS).

Opłaty z tytułu trwałego zarządu

Wysokość opłat i ich aktualizację regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, które stanowią, że za nieruchomość oddaną w trwały zarząd pobiera się opłaty roczne. Opłaty z tytułu trwałego zarządu ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu jest uzależniona od celu na jaki nieruchomość została oddana i wynosi:

- za nieruchomości oddane na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,1 % ceny,
- za nieruchomości oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych, działalność charytatywną, opiekuńczą, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, a także na siedziby organów władzy i administracji państwowej – 0,3 % ceny,
- za pozostałe nieruchomości – 1 % ceny.

Nie pobiera się opłat rocznych za nieruchomości oddane w trwały zarząd pod drogi publiczne, parki, zieleńce, ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne, parki narodowe, rezerваты przyrody oraz na cele oświatowe w rozumieniu ustawy o systemie oświaty.

Opłaty za użytkowanie

Opłaty za użytkowanie ustalane są umową między zainteresowanymi. W praktyce stosuje się opłaty odpowiadające opłatom za użytkowanie wieczyste gruntów z wyłączeniem pierwszej opłaty. Możliwe i stosowane jest oddanie nieruchomości dla celów publicznych i społecznie użytecznych za symboliczną opłatą.

W prognozach finansowych na lata 2009-2013 przewiduje się wpływy ze sprzedaży majątku w łącznej wysokości 359,3 mln zł.

ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH

Kolejną pozycję w dochodach budżetu Miasta stanowią dochody ze źródeł pozabudżetowych. Składają się na nią przede wszystkim środki uzyskiwane z funduszy Unii Europejskiej, z których możliwość korzystania otworzyła się dla Polski wraz z wejściem w jej struktury. Większość środków przeznaczana jest na dofinansowanie zadań inwestycyjnych.

W 2006 r. 10 mln zł z ogólnej kwoty 15,3 mln zł stanowiły środki z funduszy międzynarodowych na spłatę pożyczek na prefinansowanie. W 2007 r.

dochody z tego tytułu wyniosły 51,6 mln zł. Przewidywana kwota środków ze źródeł pozabudżetowych w roku 2008 wynosi 29,4 mln zł, w tym na prefinansowanie 26,5 mln zł. Na 2009 prognozowany poziom środków pozabudżetowych wynosi 64,9 mln zł.

4.2. WYDATKI BUDŻETU

Szczecin ponosi wydatki na realizację zadań własnych, które określone są w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Ponadto wykonuje zadania zleczone z zakresu administracji rządowej, których obowiązek realizacji wynika z obowiązujących ustaw. Zadania z zakresu administracji rządowej Miasto wykonuje również na podstawie porozumień zawieranych z organami tej administracji. Szczecin ponosi również wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień zawieranych między jednostkami samorządu terytorialnego, a także na zadania realizowane przez inne jednostki samorządu terytorialnego, którym udziela pomocy finansowej.

Miasto realizuje zadania:

- bieżące, związane z bieżącym funkcjonowaniem Miasta,
- majątkowe, związane ze zwiększeniem czy odtworzeniem majątku.

W latach 1998 – 2001 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie 22 – 23%. Finansowanie inwestycji na takim poziomie możliwe było między innymi dzięki środkom pochodzącym z zaciąganych na preferencyjnych warunkach pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji. W latach 2002 – 2004 udział wydatków majątkowych zaczął maleć na rzecz wydatków bieżących. (W roku 2002 wydatki majątkowe wynosiły 18,6% całkowitych wydatków Miasta, w 2003 – 10,7%, w 2004 - 9,7%). W roku 2005 proporcje uległy zmianie – wydatki bieżące stanowiły 87,6%, zaś wydatki majątkowe 12,4%. W roku 2006 wydatki majątkowe stanowiły 13,1%, w 2007 r. już 21,3% wydatków ogółem Szczecina. Przewidywane wykonanie na 2008 r. zakłada realizację wydatków majątkowych na poziomie 25,1% wydatków całkowitych. W latach 2009-2013 średnioroczny prognozowany udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniesie 32,3%. Wyższy udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków możliwy stał się przede wszystkim dzięki możliwości pozyskania środków pomocowych z Unii Europejskiej. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych wymaga jednak posiadania w określonych rozmiarach własnych środków finansowych. Miasto

wykorzystuje również nadwyżkę budżetową, którą generuje od 2005 roku.

W strukturze wydatków bieżących Miasta największą część stanowią wydatki na finansowanie sfery edukacji. W 2006 r. wydatki na tę sferę wyniosły 372,1 mln zł (43,0% wydatków bieżących). Rok 2007 przyniósł wydatki w wysokości 386,2 mln zł (44,4% wydatków bieżących). W roku 2008 zaplanowano wydatki na zadania bieżące w sferze edukacji w wysokości 426,8 mln zł., w tym rezerwę w wysokości 26,5 mln zł. w roku 2009 wydatki osiągną poziom 445,8 mln zł. Wzrost wydatków w tej dziedzinie nie jest rekompensowany wystarczającym wzrostem subwencji na zadania oświatowe, stąd Miasto finansuje znaczną część wydatków na edukację dochodami własnymi. Zakłada się utrzymanie poziomu dofinansowania na stałym poziomie.

Kolejną sferą mającą znaczny udział w wydatkach Miasta jest pomoc społeczna i ochrona zdrowia. W 2006 r. wydatki bieżące Szczecina w sferze pomocy społecznej wyniosły 156,9 mln zł (18,1% wydatków bieżących), w roku 2007 - 161,3 mln zł. Na rok 2008 przewidywane wydatki w tej sferze stanowią 14,83 % wydatków bieżących Miasta i kształtują się na poziomie 196,3 mln zł.. Na 2009 rok zaplanowano kwotę 196,9 mln zł. W tej sferze również przewiduje się dofinansowanie zadań.

Miasto ponosi również wysokie wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m. in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych, gospodarkę mieszkaniową, a także komunikację zbiorową. Wydatki bieżące w tej dziedzinie wyniosły w 2006 r - 152,6 mln zł (17,6% wydatków bieżących). W roku 2007 – 110,8 mln zł (12,7%). Przewidywane wykonanie w roku 2008 r. wyniesie 139,0 mln zł, co stanowi 14,0% wydatków bieżących. W roku 2009 planuje się wydatki w tej sferze na poziomie 159,04 mln zł (14,4%).

5. ZARZADZANIE DŁUGIEM

Polityka długu gminy, powiatu, województwa samorządowego jest rodzajem polityki finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Określa ona cele i zasady działania w zakresie pozyskania środków ze zwrotnych źródeł finansowania oraz cele i zasady zarządzania długiem tak, aby skoordynować długoterminowe potrzeby jednostki samorządu terytorialnego z dostępnością źródeł dochodów.

Zarządzanie długiem Miasta jest prowadzone zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi

oraz bieżącą i prognozowaną sytuacją finansową. Do zadań polityki długu należy określenie: poziomu zadłużenia według regulacji prawnych; priorytetów projektów inwestycyjnych, które mają być sfinansowane; struktury źródeł ich finansowania, tj. udziału: środków własnych, pożyczek i kredytów komercyjnych oraz preferencyjnych, emisji komunalnych papierów wartościowych dłużnych; odpowiedniego zakresu i poziomu finansowania krótkoterminowego oraz długoterminowego.

Podstawowym celem polityki długu jest zaspokajanie potrzeb pożyczkowych Miasta oraz minimalizowanie kosztów obsługi zadłużenia z jednoczesnym uwzględnieniem ryzyka stopy procentowej, ryzyka stopy referencyjnej oraz ryzyka walutowego.

Strategia zarządzania długiem uwarunkowana jest:

- potrzebami pożyczkowymi Miasta,
- sytuacją gospodarczą kraju, w tym poziomem stóp procentowych i kursu walutowego, a w mniejszym stopniu inflacji,
- oceną ratingową Miasta,
- poziomem rozwoju krajowego rynku finansowego, w tym bazy inwestorów,
- współpracą z zagranicznymi instytucjami finansowymi w przypadku finansowania dużych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Środki pożyczkowe są niezbędne dla finansowania zamierzeń rozwojowych Miasta, ujętych w *WPI*. Rozmiar potrzeb prezentowany jest w wieloletniej prognozie kwoty długu, corocznie załączanej do projektu budżetu. Prognoza uwzględnia:

- stan zadłużenia bieżącego,
- wielkość nadwyżki operacyjnej,
- koszt obsługi zadłużenia istniejącego i przyszłego,
- przewidywane wpływy ze sprzedaży majątku i środków pozabudżetowych,
- wieloletnie nakłady inwestycyjne wynikające z *WPI*,
- ograniczenia wynikające z zapisów ustawy o finansach publicznych.

Wysokość zadłużenia planowanego w kolejnych latach wynika bezpośrednio z wysokości deficytu budżetowego oraz wielkości nakładów inwestycyjnych. Przewiduje się wzrost zadłużenia Miasta w latach 2009-2013 do kwoty łącznej 740,9 mln zł.

Zarządzanie długiem to również kształtowanie jego struktury. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. Miasto ma możliwość dokonania wyboru między kredytami i pożyczkami a emisją papierów wartościowych. Na

decyzję, która forma finansowania jest najkorzystniejsza w aktualnej i przewidywanej sytuacji gospodarczej mają wpływ:

- poziom kosztów obsługi długu,
- ryzyko refinansowania,
- ryzyko kursowe,
- ryzyko stopy procentowej.

Poziom kosztów obsługi długu jest stabilizowany przez równomierne rozłożenie tych kosztów w czasie:

- przyjmowanie długiego horyzontu czasowego kredytowania,
- zakładanie emisji obligacji komunalnych z prawem do wcześniejszego wykupu,
- stosowanie instrumentów pochodnych w przypadku kredytów denominowanych w walucie.

Ryzyko refinansowania dotyczy zdolności wykupu zapadającego długu. Ryzyko zwiększa się wraz ze wzrostem kwoty długu podlegającego wykupowi oraz zbliżaniem się terminu wykupu. Na wielkość ryzyka refinansowania wpływa wielkość długu publicznego oraz struktura jego zapadalności. Do ograniczenia ryzyka refinansowania przyczynia się wydłużenie okresu zapadalności długu oraz równomierne rozłożenie wykupów w czasie. Stąd rosnąca jest rola wydłużenia okresu kredytowania do lat 25 w przyjętej prognozie oraz dążenie do osiągnięcia średniej zapadalności długu w wysokości, co najmniej 10 lat.

Ryzyko kursowe wynika z istnienia w ramach długu zobowiązań rozliczanych w walucie obcej. Ryzyko kursowe przejawia się wrażliwością poziomu długu i kosztów jego obsługi na zmiany kursu walutowego. Aprecjacja lub deprecjacja złotego wobec danej waluty obcej powoduje proporcjonalny spadek lub wzrost zadłużenia i kosztów obsługi wyrażonych w złotych. Podstawowym założeniem przyjętym w celu ograniczenia ryzyka kursowego jest zaciąganie zobowiązań w walucie krajowej. W przypadku kredytów walutowych strategiczną walutą jest euro jako przyszła waluta krajowa. Decyzja o wyborze waluty wynika z analizy aktualnej sytuacji gospodarczej, dostępności kredytów na rynku bankowym, kosztu pozyskania pieniądza. Dodatkowo, w celu obniżenia kosztów obsługi zadłużenia walutowego, stosowane są obecnie instrumenty pochodne w formie transakcji forward.

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko zmiany wielkości płatności z tytułu obsługi długu, wynikające ze zmian wysokości stóp procentowych. Jego źródłem jest konieczność refinansowania zapadającego w przyszłości długu po nieznanych stopach procentowych oraz

zmiennosc płatności kuponowych od długu o oprocentowaniu zmiennym. Dokonanie wyboru między oprocentowaniem zmiennym a stałym jest wypadkową aktualnej i przewidywanej sytuacji na rynku bankowym, w tym poziomie stóp procentowych.

Obsługę bankową budżetu Miasta Szczecina i jego jednostek organizacyjnych prowadzi Bank Pekao S.A. w Szczecinie. Od 1993 roku w gmachu Urzędu Miejskiego funkcjonuje ekspozytura bankowa obsługująca budżet Miasta i pracowników urzędu, a także zajmująca się obsługą kasową Urzędu Miejskiego poprzez stanowiska kasowe. Jest ona również wyposażona w bankomat. Podstawowe operacje bankowe w Urzędzie Miejskim dokonywane są poprzez system elektronicznej obsługi bankowej tj. drogą elektronicznego przekazu danych.

Współpraca Miasta z bankami dotyczy wielu elementów, szczególnie intensywna jest w zakresie lokowania czasowo wolnych środków finansowych i kredytowania. Lokowanie czasowo wolnych środków finansowych oparte jest o system prognozowania finansowego i obejmuje środki na wszystkich rachunkach bankowych Miasta. Formą współpracy z bankami jest również współpraca w zakresie ograniczania ryzyka wahań kursowych dotyczących spłat kredytów denominowanych w EURO.

Miasto współpracuje z następującymi instytucjami finansowymi:

- Bank Pekao S.A.
- Bank Polska Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
- ING Bank Śląski S.A.
- WEST LB Bank Polska S.A.
- Bankgesellschaft Berlin Polska S.A.
- Kredyt Bank S.A.
- Bank Zachodni - Wielkopolski Bank Kredytowy S.A.
- Bank Przemysłowo-Handlowy S.A.
- Nordea Bank Polska S.A
- Bank Millennium S.A
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Europejski Bank Inwestycyjny
- Deutsche Bank PBC S.A.

Od 1997 roku Miasto współpracuje również z bankami w zakresie finansowania deficytu budżetowego kredytami i pożyczkami. Stan zobowiązań długoterminowych na dzień 31.12.2007 r. wyniósł 216.9 mln zł.

W 2001 r. zawarto pierwszą umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na finansowanie konkretnych inwestycji na łączną kwotę 68,4 mln zł. Druga umowa została zawarta na kwotę 30 mln EUR w 2006 r. Uruchomienie środków z umowy przewidziane jest w roku 2009 również na duże inwestycje.

Monitorowaniu i analizie podlegają zagrożenia dla realizacji polityki długu, do których należą:

- niekorzystny rozwój sytuacji makroekonomicznej kraju, w tym osłabienie wzrostu gospodarczego, wzrost stóp procentowych i deprecjacja złotego w stosunku do euro,
- spadek dochodów własnych Miasta wynikający ze zmian w prawie krajowym,
- ryzyko niestabilności czasowej w realizacji planowanych inwestycji wpływające na poziom deficytu budżetowego.

Wymienione wyżej zagrożenia i uwarunkowania strategii zarządzania długiem wymagają dokonywania okresowej korekty prognozy długu. Korekta wykorzystywana jest w wewnętrznym procesie podejmowania decyzji finansowych.

***Wieloletni plan finansowy Miasta Szczecin
z perspektywą inwestycyjną do roku 2013***

1. GŁÓWNE PARAMETRY BUDŻETOWE MIASTA SZCZECIN W LATACH 2007-2009

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2007 rok	Przewidywane wykonanie za 2008 r.	Projekt 2009	Dyn. % (PW 2008/ 2007)	Dyn. % (2009/ PW 2008)
1.	Dochody bieżące	1 068 344 070	1 193 406 288	1 228 502 214	111,7%	102,9%
2.	Wydatki bieżące	857 543 082	979 107 910	1 068 797 458	114,2%	109,2%
A. Bilans bieżący (1-2)		210 800 988	214 298 378	159 704 756	101,7%	74,5%
	<i>Wsk.% bilansu bieżącego</i>	19,7%	18,0%	13,0%		
3.	Dochody majątkowe	92 952 172	84 652 618	165 787 000	91,1%	195,8%
4.	Wydatki majątkowe	235 520 952	331 884 474	593 173 000	140,9%	178,7%
B. Bilans majątkowy (3-4)		-142 568 780	-247 231 856	-427 386 000	173,4%	172,9%
5.	Stan środków na początek roku	111 868 388	146 846 978	62 555 401	131,3%	42,6%
6.	Przychody (kredyty, obligacje)	54 881 369	9 984 025	276 400 000	18,2%	2768,4%
7.	Rozchody	75 287 002	48 342 124	31 760 315	64,2%	65,7%
8.	Wydatki związane z obsługą zadłużenia	12 847 985	13 000 000	39 513 842	101,2%	304,0%
C. Bilans finansowy (5+6-7-8)		78 614 770	95 488 879	267 681 244	121,5%	280,3%
D. Stan środków na koniec roku/okresu (A+B+C)		146 846 978	62 555 401	0		

2. GŁÓWNE PARAMETRY BUDŻETOWE MIASTA SZCZECIN W LATACH 2009-2013

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Projekt 2009	Prognoza 2010	Prognoza 2011	Prognoza 2012	Prognoza 2013	Dyn. % (2010/ 2009)	Dyn. % (2011/ 2010)	Dyn. % (2012/ 2011)	Dyn. % (2013/ 2011)
1.	Dochody bieżące	1 228 502 214	1 259 871 851	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	102,6%	98,2%	100,0%	100,0%
2.	Wydatki bieżące	1 068 797 458	1 036 815 920	1 039 866 681	1 039 866 681	1 039 866 681	97,0%	100,3%	100,0%	100,0%
A.	Bilans bieżący (1-2)	159 704 756	223 055 931	197 639 846	197 639 846	197 639 846	139,7%	88,6%	100,0%	100,0%
	<i>Wsk.% bilansu bieżącego</i>	<i>13,0%</i>	<i>17,7%</i>	<i>16,0%</i>	<i>16,0%</i>	<i>16,0%</i>				
3.	Dochody majątkowe	165 787 000	323 002 000	486 960 000	241 251 924	107 082 924	194,8%	150,8%	49,5%	44,4%
4.	Wydatki majątkowe	593 173 000	675 449 000	818 682 000	305 828 000	241 370 000	113,9%	121,2%	37,4%	78,9%
B.	Bilans majątkowy (3-4)	-427 386 000	-352 447 000	-331 722 000	-64 576 076	-134 287 076	82,5%	94,1%	19,5%	208,0%
5.	Stan środków na początek roku	62 555 401	0	0	0	0	-	-	-	-
6.	Przychody (kredyty, obligacje)	276 400 000	211 100 000	240 700 000	0	19 600 000	76,4%	114,0%	-	-
7.	Rozchody	31 760 315	27 678 620	35 481 563	67 881 563	22 681 564	87,1%	128,2%	191,3%	33,4%
8.	Wydatki związane z obsługą zadłużenia	39 513 842	54 030 311	71 136 283	65 182 207	60 271 206	136,7%	131,7%	91,6%	92,5%
C.	Bilans finansowy (5+6-7-8)	267 681 244	129 391 069	134 082 154	-133 063 770	-63 352 770	48,3%	103,6%	-	47,6%
D.	Stan środków na koniec roku/okresu (A+B+C)	0	0	0	0	0				

3. DOCHODY BUDŻETU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2009-2013

							w zł
Lp	Wyszczególnienie	2009 r. projekt	2010 r. prognoza	2011 r. prognoza	2012 r. prognoza	2013 r. prognoza	% struktura łącznych dochodów w latach 2009-2013
I. Dochody bieżące		1 228 502 214	1 259 871 851	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	82,4%
1.	Dochody podatkowe	216 560 430	216 660 430	216 660 430	216 660 430	216 660 430	14,4%
2.	Dochody z majątku gminy	50 413 700	79 518 700	56 638 700	56 638 700	56 638 700	4,0%
3.	Dotacje	121 141 010	128 209 620	128 476 294	128 476 294	128 476 294	8,4%
4.	Pozostałe dochody	29 596 878	28 117 037	28 693 825	28 693 825	28 693 825	1,9%
5.	Subwencje	308 665 186	308 672 678	308 672 678	308 672 678	308 672 678	20,5%
6.	Środki ze źródeł pozabudżetowych i innych	5 744 010	2 512 386	1 783 600	1 783 600	1 783 600	0,2%
7.	Udziały w dochodach budżetu państwa	437 716 000	437 716 000	437 716 000	437 716 000	437 716 000	29,1%
8.	Wpływy z opłat	58 665 000	58 465 000	58 865 000	58 865 000	58 865 000	3,9%
II. Dochody majątkowe		165 787 000	323 002 000	486 960 000	241 251 924	107 082 924	17,6%
1.	Dochody z majątku gminy	92 610 000	80 510 000	33 600 000	136 302 924	16 302 924	4,8%
2.	Dotacje	8 255 000	1 332 000	0	0	0	0,1%
3.	Środki ze źródeł pozabudżetowych i innych	64 922 000	241 160 000	453 360 000	104 949 000	90 780 000	12,7%
III. Dochody ogółem (I+II)		1 394 289 214	1 582 873 851	1 724 466 527	1 478 758 451	1 344 589 451	100,0%

* Szczegółowa prognoza dochodów w latach 2009-2011 jest prezentowana w Projekcie budżetu Miasta Szczecin na 2009 rok wraz z objaśnieniami

4. WYDATKI BUDŻETU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2009-2013

Lp	Wyszczególnienie	2009 r. projekt	2010 r. prognoza	2011 r. prognoza	2012 r. prognoza	2013 r. prognoza	w zł
							% struktura łącznych wydatków w latach 2009-2013
I. Wydatki bieżące		1 108 311 300	1 090 846 231	1 111 002 964	1 105 048 888	1 100 137 887	67,7%
1.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście	25 087 800	28 576 628	29 905 722	29 905 722	29 905 722	1,8%
2.	Działalność promocyjna i współpraca międzynarodowa	13 695 960	10 611 151	10 841 151	10 841 151	10 841 151	0,7%
3.	Edukacja i nauka	445 822 502	443 780 906	443 478 906	443 478 906	443 478 906	27,2%
4.	Finanse i różne rozliczenia	102 987 632	78 277 411	95 655 383	89 701 307	84 790 306	5,5%
5.	Gospodarka komunalna	50 285 500	51 279 320	50 879 320	50 879 320	50 879 320	3,1%
6.	Gospodarka mieszkaniowa	2 233 100	2 273 620	2 309 866	2 309 866	2 309 866	0,1%
7.	Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja	22 688 202	20 718 525	20 981 660	20 981 660	20 981 660	1,3%
8.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	29 691 500	30 592 000	30 601 000	30 601 000	30 601 000	1,9%
9.	Ład przestrzenny i gospodarka nieruchomościami	14 144 700	15 164 856	15 232 186	15 232 186	15 232 186	0,9%
10.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	196 941 208	201 803 287	202 081 766	202 081 766	202 081 766	12,3%
11.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	4 137 302	4 298 302	4 313 302	4 313 302	4 313 302	0,3%
12.	Transport i komunikacja	106 525 000	108 055 000	108 805 000	108 805 000	108 805 000	6,6%
13.	Wspieranie rozwoju gospodarczego	9 773 714	10 285 223	10 932 702	10 932 702	10 932 702	0,6%
14.	Zarządzanie strukturami samorządowymi	84 297 180	85 130 002	84 985 000	84 985 000	84 985 000	5,2%
II. Wydatki majątkowe		593 173 000	675 449 000	818 682 000	305 828 000	241 370 000	32,3%
1.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście	1 700 000	700 000	700 000	0	0	0,0%
2.	Edukacja i nauka	63 463 000	43 000 000	20 200 000	0	0	1,6%
3.	Gospodarka komunalna	54 464 000	97 437 000	270 000 000	4 000 000	0	5,2%
4.	Gospodarka mieszkaniowa	61 806 000	23 900 000	2 000 000	0	0	1,1%
5.	Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja	83 735 000	91 482 000	72 850 000	70 550 000	63 300 000	4,7%
6.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	12 889 000	47 429 000	60 150 000	10 000 000	0	1,6%
7.	Ład przestrzenny i gospodarka nieruchomościami	26 952 000	28 702 000	1 501 000	0	0	0,7%
8.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	10 818 000	1 100 000	999 000	0	0	0,2%
9.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	1 900 000	10 300 000	11 800 000	0	0	0,3%
10.	Transport i komunikacja	239 575 000	299 210 000	355 340 000	204 798 000	175 200 000	15,6%
11.	Wspieranie rozwoju gospodarczego	14 360 000	12 000 000	17 000 000	13 000 000	0	0,7%
12.	Zarządzanie strukturami samorządowymi	21 511 000	20 189 000	6 142 000	3 480 000	2 870 000	0,7%
III. Wydatki ogółem (I+II)		1 701 484 300	1 766 295 231	1 929 684 964	1 410 876 888	1 341 507 887	100,0%

* Szczegółowa prognoza wydatków w latach 2009-2011 jest prezentowana w Projekcie budżetu Miasta Szczecin na 2009 rok wraz z objaśnieniami

***Prognoza kwoty długu Miasta Szczecin
w latach 2008 – 2036***

1. ANALIZA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ MIASTA W LATACH 2007 - 2016

mln zł

Lp.	Wyszczególnienie	2007 r.	PW 2008	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
1.	Prognozowane dochody bieżące	1 068,34	1 193,41	1 228,50	1 259,87	1 237,51	1 237,51	1 237,51	1 237,51	1 237,51	1 237,51
2.	Planowane wydatki bieżące własne (bez wydatków na obsługę długu)	857,54	979,11	1 068,80	1 036,82	1 039,87	1 039,87	1 039,87	1 076,00	1 076,00	1 076,00
3.	Nadwyżka bieżąca	210,80	214,30	159,70	223,06	197,64	197,64	197,64	161,51	161,51	161,51
4.	Wydatki bieżące na obsługę długu	12,85	13,00	39,51	54,03	71,14	65,18	60,27	58,56	57,05	54,94
5.	Splata rat kredytów i pożyczek	75,29	48,34	16,76	12,68	5,48	47,88	5,48	12,51	14,42	20,70
6.	Wykup obligacji	0,00	0,00	15,00	15,00	30,00	20,00	17,20	7,82	13,32	19,07
7.	Wolne środki budżetowe na inwestycje	122,67	152,96	88,43	141,35	91,02	64,58	114,69	82,61	76,72	66,80
8.	Zakładany poziom wydatków majątkowych finansowanych środkami własnymi (nadwyżka oraz kredyty)	142,57	247,23	427,39	352,45	331,72	64,58	134,29	82,61	76,72	66,80
9.	Dodatkowe źródła finansowania inwestycji:	92,95	84,65	165,79	323,00	486,96	241,25	107,08	16,30	16,30	16,30
	- dochody ze sprzedaży majątku	35,72	53,92	92,61	80,51	33,60	136,30	16,30	16,30	16,30	16,30
	- dotacje, fundusze pomocowe i inne	57,23	30,73	73,18	242,49	453,36	104,95	90,78	0,00	0,00	0,00
10.	Łączny poziom inwestycji	235,52	331,88	593,17	675,45	818,68	305,83	241,37	98,91	93,03	83,10
11.	Deficyt / nadwyżka środków	-19,90	-94,27	-338,96	-211,10	-240,70	0,00	-19,60	0,00	0,00	0,00
12.	Źródła finansowania deficytu przychodami i pochodzącymi z:	166,75	156,83	338,96	211,10	240,70	0,00	19,60	0,00	0,00	0,00
	- kredytów i pożyczek	0,00	0,00	120,00	101,10	125,70	0,00	19,60	0,00	0,00	0,00
	- pożyczek na prefinansowanie	54,88	9,98	-	-	-	-	-	-	-	-
	- emisji obligacji	0,00	0,00	156,40	110,00	115,00	-	-	-	-	-
	- nadwyżki środków na rachunku	111,87	146,85	62,56	-	-	-	-	-	-	-
13.	Wskaźnik długu do dochodu (%)	17%	14%	30%	38%	47%	50%	55%	57%	55%	52%
14.	Wsk. rocznej obsługi zadłużenia do dochodu (%)	3%	3%	5%	5%	6%	9%	6%	6%	7%	8%
15.	Łączny poziom zadłużenia	217,48	178,61	423,25	606,67	811,89	744,01	740,93	720,59	692,86	653,09
16.	Limit obsługi zadłużenia wg projektu ustawy (średnia z 3 lat)			15,95%	16,05%	14,59%	13,44%	14,41%	12,96%	13,04%	10,19%
17.	Wskaźnik zadłużenia wg projektu ustawy			5,11%	5,16%	6,18%	9,00%	6,17%	6,29%	6,76%	7,55%

Lp	Wyszczególnienie	Wykonanie 2007r.	Przewidywane wykonanie 2008r.	Prognoza budżetu			
				2009r.*	2010r.*	2011r.*	2012r.*
1.	A. Dochody: z tego:	1 161 296 242	1 278 058 906	1 394 289 214	1 582 873 851	1 724 466 527	1 478 758 451
2.	- dochody bieżące	1 068 344 070	1 193 406 288	1 228 502 214	1 259 871 851	1 237 506 527	1 237 506 527
3.	- dochody majątkowe	92 952 172	84 652 618	165 787 000	323 002 000	486 960 000	241 251 924
4.	B. Wydatki: z tego:	1 105 912 019	1 323 992 384	1 701 484 300	1 766 295 231	1 929 684 964	1 410 876 888
5.	- wydatki bieżące	870 391 067	992 107 910	1 108 311 300	1 090 846 231	1 111 002 964	1 105 048 888
6.	- wydatki majątkowe	235 520 952	331 884 474	593 173 000	675 449 000	818 682 000	305 828 000
7.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	55 384 223	-45 933 478	-307 195 086	-183 421 380	-205 218 437	67 881 563
8.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	91 462 755	108 488 879	307 195 086	183 421 380	205 218 437	-67 881 563
9.	D1. Przychody ogółem:	166 749 757	156 831 003	338 955 401	211 100 000	240 700 000	-
10.	1) kredyty bankowe	-	-	120 000 000	101 100 000	125 700 000	-
11.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	54 881 369	9 984 025	-	-	-	-
12.	3) pożyczki	-	-	-	-	-	-
13.	4) nadwyżka z lat ubiegłych	74 905 613	131 924 172	62 555 401	-	-	-
14.	5) obligacje j.s.t.	-	-	156 400 000	110 000 000	115 000 000	-
15.	6) inne źródła	36 962 775	14 922 806	-	-	-	-
16.	D2. Rozchody ogółem:	75 287 002	48 342 124	31 760 315	27 678 620	35 481 563	67 881 563
17.	1) spłaty kredytów	24 493 517	22 535 359	16 760 315	12 678 620	5 481 563	47 881 563
18.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	50 662 285	25 806 765	-	-	-	-
19.	3) spłaty pożyczek	131 200	-	-	-	-	-
20.	4) wykup obligacji samorządowych	-	-	15 000 000	15 000 000	30 000 000	20 000 000
21.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
22.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU	217 478 685	178 606 450	423 246 135	606 667 515	811 885 952	744 004 389
23.	1) wyemitowane papiery wartościowe	97 200 000	97 200 000	238 600 000	333 600 000	418 600 000	398 600 000
24.	2) zaciągnięte kredyty	103 941 809	81 406 450	184 646 135	273 067 515	393 285 952	345 404 389
25.	3) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - pożyczki na prefinansowanie	15 822 740	-	-	-	-	-
26.	4) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
27.	5) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
27.	5) wymagalne zobowiązania	514 136	-	-	-	-	-
28.	G. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22 / poz.1) %	18,7	14,0	30,4	38,3	47,1	50,3
29.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22-poz.25/ poz.1) %	17,4	14,0	30,4	38,3	47,1	50,3
30.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	87 682 189	61 015 611	68 131 157	78 560 211	103 500 902	131 993 008
31.	1) raty kredytów z odsetkami	29 574 275	27 974 393	31 718 157	34 547 211	36 487 902	78 505 008
32.	2) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - spłaty rat pożyczek na prefinansowanie z odsetkami	51 285 655	26 056 765	-	-	-	-
33.	3) raty pożyczek z odsetkami	133 239	-	-	-	-	-
34.	4) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
35.	5) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	6 689 020	6 984 453	36 413 000	44 013 000	67 013 000	53 488 000
36.	I. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 / poz.1) %	7,6	4,8	4,9	5,0	6,0	8,9
37.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 - poz.32 / poz.1) %	3,1	2,7	4,9	5,0	6,0	8,9

Uwagi:

* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie zadań

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2013r.*	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
1.	A. Dochody: z tego:	1 344 589 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451
2.	- dochody bieżące	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527
3.	- dochody majątkowe	107 082 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924
4.	B. Wydatki: z tego:	1 341 507 887	1 233 476 309	1 226 072 887	1 214 037 887	1 214 037 888	1 213 057 887
5.	- wydatki bieżące	1 100 137 887	1 134 563 658	1 133 046 636	1 130 937 343	1 127 865 250	1 124 793 155
6.	- wydatki majątkowe	241 370 000	98 912 651	93 026 251	83 100 544	86 172 638	88 264 732
7.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	3 081 564	20 333 142	27 736 564	39 771 564	39 771 563	40 751 564
8.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-3 081 564	-20 333 142	-27 736 564	-39 771 564	-39 771 563	-40 751 564
9.	D1. Przychody ogółem:	19 600 000	-	-	-	-	-
10.	1) kredyty bankowe	19 600 000	-	-	-	-	-
11.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
12.	3) pożyczki	-	-	-	-	-	-
13.	4) nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
14.	5) obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
15.	6) inne źródła	-	-	-	-	-	-
16.	D2. Rozchody ogółem:	22 681 564	20 333 142	27 736 564	39 771 564	39 771 563	40 751 564
17.	1) spłaty kredytów	5 481 564	12 513 142	14 416 564	20 701 564	20 701 563	21 681 564
18.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
19.	3) spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
20.	4) wykup obligacji samorządowych	17 200 000	7 820 000	13 320 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000
21.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
22.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU	740 922 825	720 589 683	692 853 119	653 081 555	613 309 992	572 558 428
23.	1) wyemitowane papiery wartościowe	381 400 000	373 580 000	360 260 000	341 190 000	322 120 000	303 050 000
24.	2) zaciągnięte kredyty	359 522 825	347 009 683	332 593 119	311 891 555	291 189 992	269 508 428
25.	3) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - pożyczki na prefinansowanie	-	-	-	-	-	-
26.	4) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
27.	5) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
27.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
28.	G. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22 / poz.1) %	55,1	57,5	55,3	52,1	48,9	45,7
29.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22-poz.25/ poz.1) %	55,1	57,5	55,3	52,1	48,9	45,7
30.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	83 000 115	78 896 800	84 783 202	94 708 908	91 636 813	89 544 720
31.	1) raty kredytów z odsetkami	33 912 115	40 564 800	41 576 802	46 818 108	45 271 613	44 705 120
32.	2) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - spłaty rat pożyczek na prefinansowanie z odsetkami	-	-	-	-	-	-
33.	3) raty pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
34.	4) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
35.	5) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	49 088 000	38 332 000	43 206 400	47 890 800	46 365 200	44 839 600
36.	I. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 / poz.1) %	6,2	6,3	6,8	7,6	7,3	7,1
37.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 - poz.32 / poz.1) %	6,2	6,3	6,8	7,6	7,3	7,1

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2019r.	2020r.	2 021	2 022	2 023	2 024
1.	A. Dochody: z tego:	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451
2.	- dochody bieżące	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527
3.	- dochody majątkowe	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924
4.	B. Wydatki: z tego:	1 213 057 889	1 215 901 211	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451
5.	- wydatki bieżące	1 121 642 663	1 118 492 168	1 115 512 273	1 112 690 674	1 109 869 074	1 107 047 474
6.	- wydatki majątkowe	91 415 226	97 409 043	103 027 178	105 848 777	108 670 377	111 491 977
7.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	40 751 562	37 908 240	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000
8.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-40 751 562	-37 908 240	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000
9.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
10.	1) kredyty bankowe	-	-	-	-	-	-
11.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
12.	3) pożyczki	-	-	-	-	-	-
13.	4) nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
14.	5) obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
15.	6) inne źródła	-	-	-	-	-	-
16.	D2. Rozchody ogółem:	40 751 562	37 908 240	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000
17.	1) spłaty kredytów	21 681 562	18 838 240	16 200 000	16 200 000	16 200 000	16 200 000
18.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
19.	3) spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
20.	4) wykup obligacji samorządowych	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000
21.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
22.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU	531 806 866	493 898 626	458 628 626	423 358 626	388 088 626	352 818 626
23.	1) wyemitowane papiery wartościowe	283 980 000	264 910 000	245 840 000	226 770 000	207 700 000	188 630 000
24.	2) zaciągnięte kredyty	247 826 866	228 988 626	212 788 626	196 588 626	180 388 626	164 188 626
25.	3) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - pożyczki na prefinansowanie	-	-	-	-	-	-
26.	4) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
27.	5) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
27.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
28.	G. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22 / poz.1) %	42,4	39,4	36,6	33,8	31,0	28,1
29.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22-poz.25/ poz.1) %	42,4	39,4	36,6	33,8	31,0	28,1
30.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	86 394 224	80 400 408	74 782 274	71 960 674	69 139 074	66 317 474
31.	1) raty kredytów z odsetkami	43 080 224	38 612 008	34 519 474	33 223 474	31 927 474	30 631 474
32.	2) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - spłaty rat pożyczek na prefinansowanie z odsetkami	-	-	-	-	-	-
33.	3) raty pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
34.	4) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
35.	5) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	43 314 000	41 788 400	40 262 800	38 737 200	37 211 600	35 686 000
36.	I. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 / poz.1) %	6,9	6,4	6,0	5,7	5,5	5,3
37.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 - poz.32 / poz.1) %	6,9	6,4	6,0	5,7	5,5	5,3

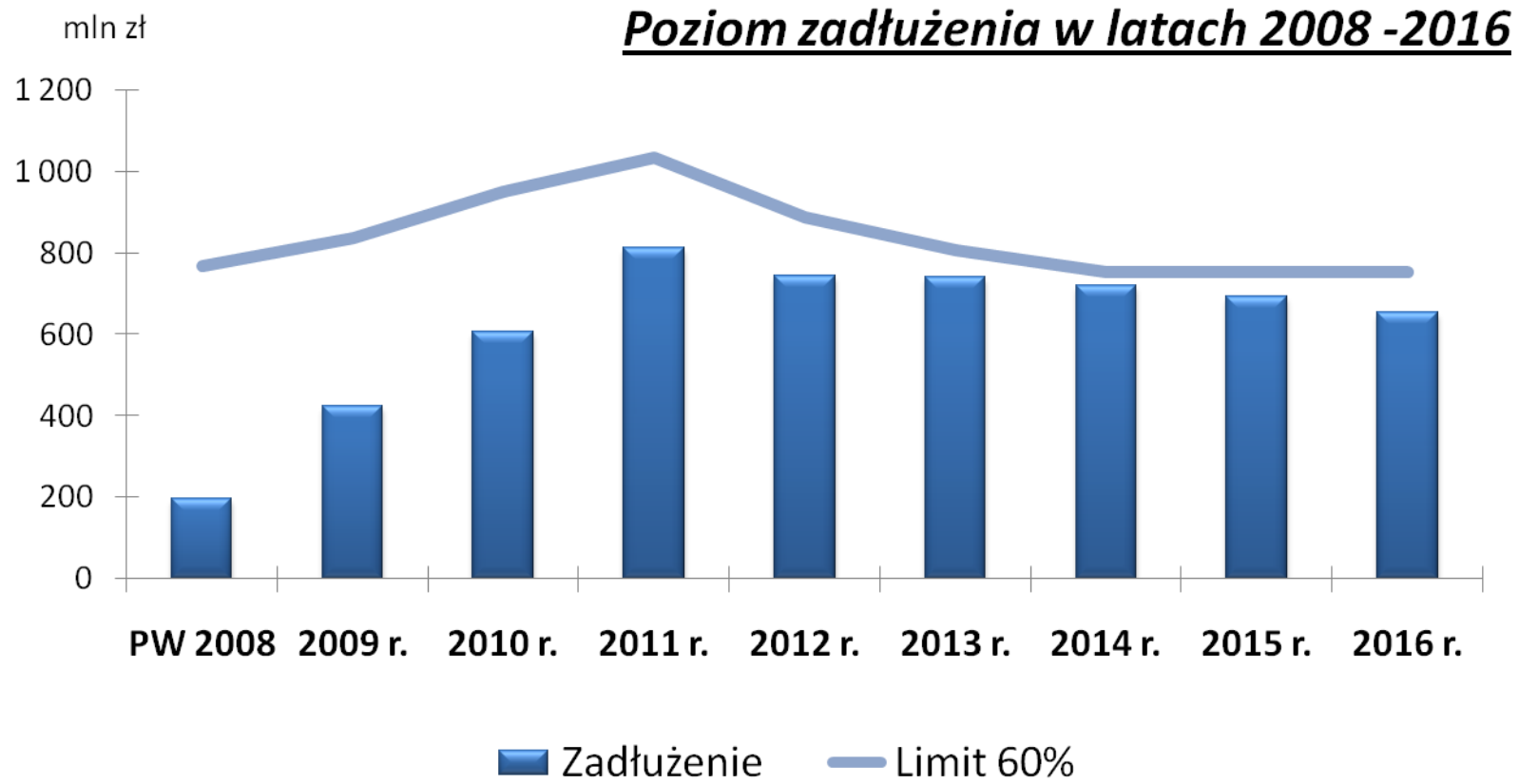
Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
1.	A. Dochody: z tego:	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451
2.	- dochody bieżące	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527
3.	- dochody majątkowe	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924
4.	B. Wydatki: z tego:	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451
5.	- wydatki bieżące	1 104 225 873	1 101 404 274	1 098 582 674	1 095 761 073	1 092 939 474	1 090 117 874
6.	- wydatki majątkowe	114 313 578	117 135 177	119 956 777	122 778 378	125 599 977	128 421 577
7.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000
8.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000
9.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
10.	1) kredyty bankowe	-	-	-	-	-	-
11.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
12.	3) pożyczki	-	-	-	-	-	-
13.	4) nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
14.	5) obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
15.	6) inne źródła	-	-	-	-	-	-
16.	D2. Rozchody ogółem:	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000	35 270 000
17.	1) spłaty kredytów	16 200 000	16 200 000	16 200 000	16 200 000	16 200 000	16 200 000
18.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
19.	3) spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
20.	4) wykup obligacji samorządowych	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000	19 070 000
21.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
22.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU	317 548 626	282 278 626	247 008 626	211 738 626	176 468 626	141 198 626
23.	1) wyemitowane papiery wartościowe	169 560 000	150 490 000	131 420 000	112 350 000	93 280 000	74 210 000
24.	2) zaciągnięte kredyty	147 988 626	131 788 626	115 588 626	99 388 626	83 188 626	66 988 626
25.	3) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - pożyczki na prefinansowanie	-	-	-	-	-	-
26.	4) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
27.	5) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
27.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
28.	G. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22 / poz.1) %	25,3	22,5	19,7	16,9	14,1	11,3
29.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22-poz.25/ poz.1) %	25,3	22,5	19,7	16,9	14,1	11,3
30.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	63 495 874	60 674 274	57 852 674	55 031 074	52 209 474	49 387 874
31.	1) raty kredytów z odsetkami	29 335 474	28 039 474	26 743 474	25 447 474	24 151 474	22 855 474
32.	2) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - spłaty rat pożyczek na prefinansowanie z odsetkami	-	-	-	-	-	-
33.	3) raty pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
34.	4) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
35.	5) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	34 160 400	32 634 800	31 109 200	29 583 600	28 058 000	26 532 400
36.	I. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 / poz.1) %	5,1	4,8	4,6	4,4	4,2	3,9
37.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 - poz.32 / poz.1) %	5,1	4,8	4,6	4,4	4,2	3,9

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2 031	2 032	2 033	2 034	2 035	2 036
1.	A. Dochody: z tego:	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451	1 253 809 451
2.	- dochody bieżące	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527	1 237 506 527
3.	- dochody majątkowe	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924	16 302 924
4.	B. Wydatki: z tego:	1 218 539 451	1 218 539 451	1 218 539 451	1 232 359 451	1 240 794 451	1 252 885 825
5.	- wydatki bieżące	1 086 827 074	1 084 161 873	1 081 496 674	1 078 156 674	1 077 115 473	1 076 079 070
6.	- wydatki majątkowe	131 712 377	134 377 578	137 042 777	154 202 777	163 678 978	176 806 755
7.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	35 270 000	35 270 000	35 270 000	21 450 000	13 015 000	923 626
8.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-35 270 000	-35 270 000	-35 270 000	-21 450 000	-13 015 000	-923 626
9.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
10.	1) kredyty bankowe	-	-	-	-	-	-
11.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
12.	3) pożyczki	-	-	-	-	-	-
13.	4) nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
14.	5) obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
15.	6) inne źródła	-	-	-	-	-	-
16.	D2. Rozchody ogółem:	35 270 000	35 270 000	35 270 000	21 450 000	13 015 000	923 626
17.	1) spłaty kredytów	16 200 000	16 200 000	16 200 000	10 200 000	7 265 000	923 626
18.	2) pożyczki na prefinansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
19.	3) spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
20.	4) wykup obligacji samorządowych	19 070 000	19 070 000	19 070 000	11 250 000	5 750 000	-
21.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
22.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU	105 928 626	70 658 626	35 388 626	13 938 626	923 626	-
23.	1) wyemitowane papiery wartościowe	55 140 000	36 070 000	17 000 000	5 750 000	0	-
24.	2) zaciągnięte kredyty	50 788 626	34 588 626	18 388 626	8 188 626	923 626	-
25.	3) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - pożyczki na prefinansowanie	-	-	-	-	-	-
26.	4) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
27.	5) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
27.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
28.	G. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22 / poz.1) %	8,4	5,6	2,8	1,1	0,1	0,0
29.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.22-poz.25/ poz.1) %	8,4	5,6	2,8	1,1	0,1	0,0
30.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	46 097 074	43 431 874	40 766 674	23 606 674	14 130 474	997 900
31.	1) raty kredytów z odsetkami	21 559 474	20 263 474	18 967 474	11 436 674	7 920 474	997 900
32.	2) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności UE - spłaty rat pożyczek na prefinansowanie z odsetkami	-	-	-	-	-	-
33.	3) raty pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
34.	4) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
35.	5) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	24 537 600	23 168 400	21 799 200	12 170 000	6 210 000	-
36.	I. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 / poz.1) %	3,7	3,5	3,3	1,9	1,1	0,1
37.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz.30 - poz.32 / poz.1) %	3,7	3,5	3,3	1,9	1,1	0,1

*Graficzna prezentacja struktury
zadłużenia i struktury finansowania
inwestycji*

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

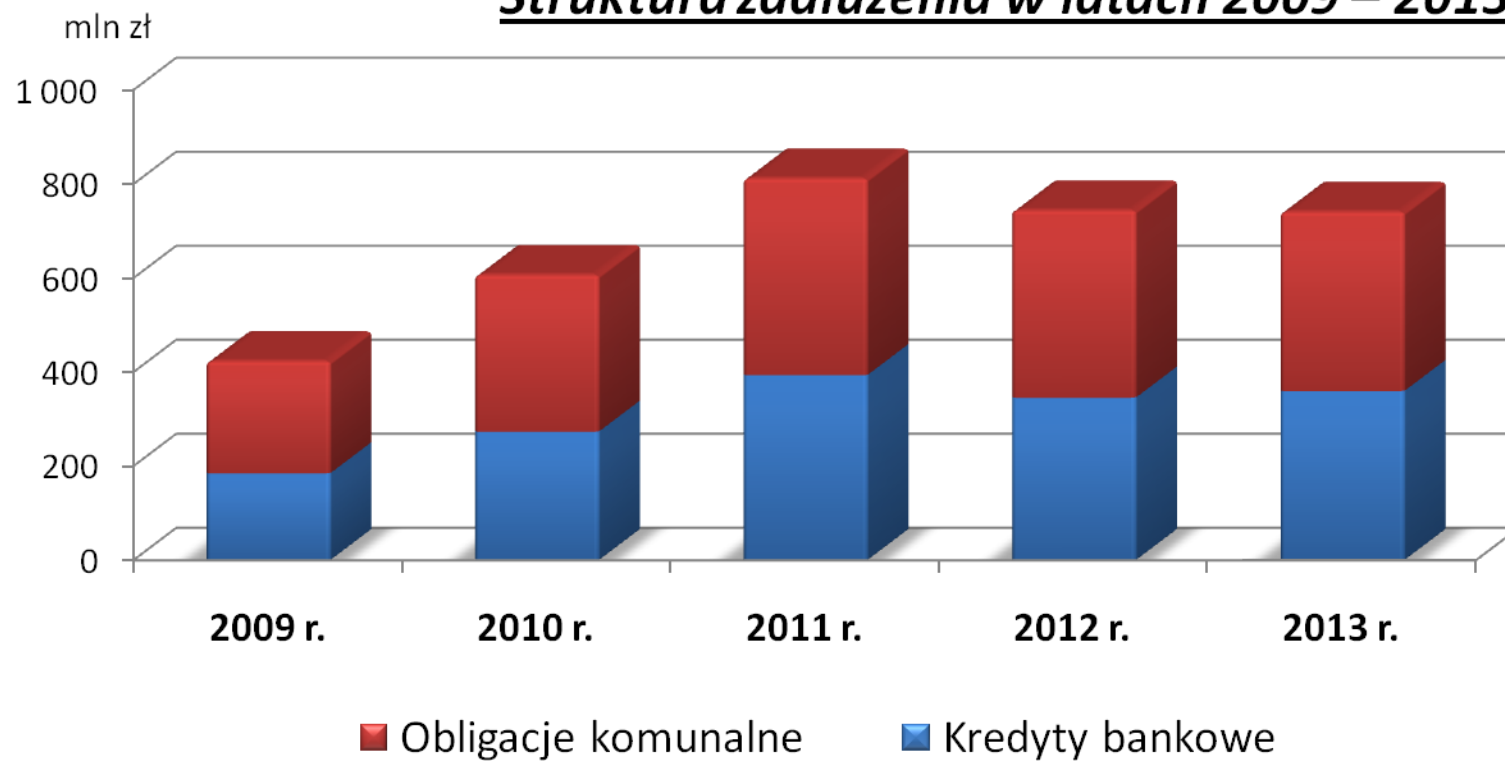
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

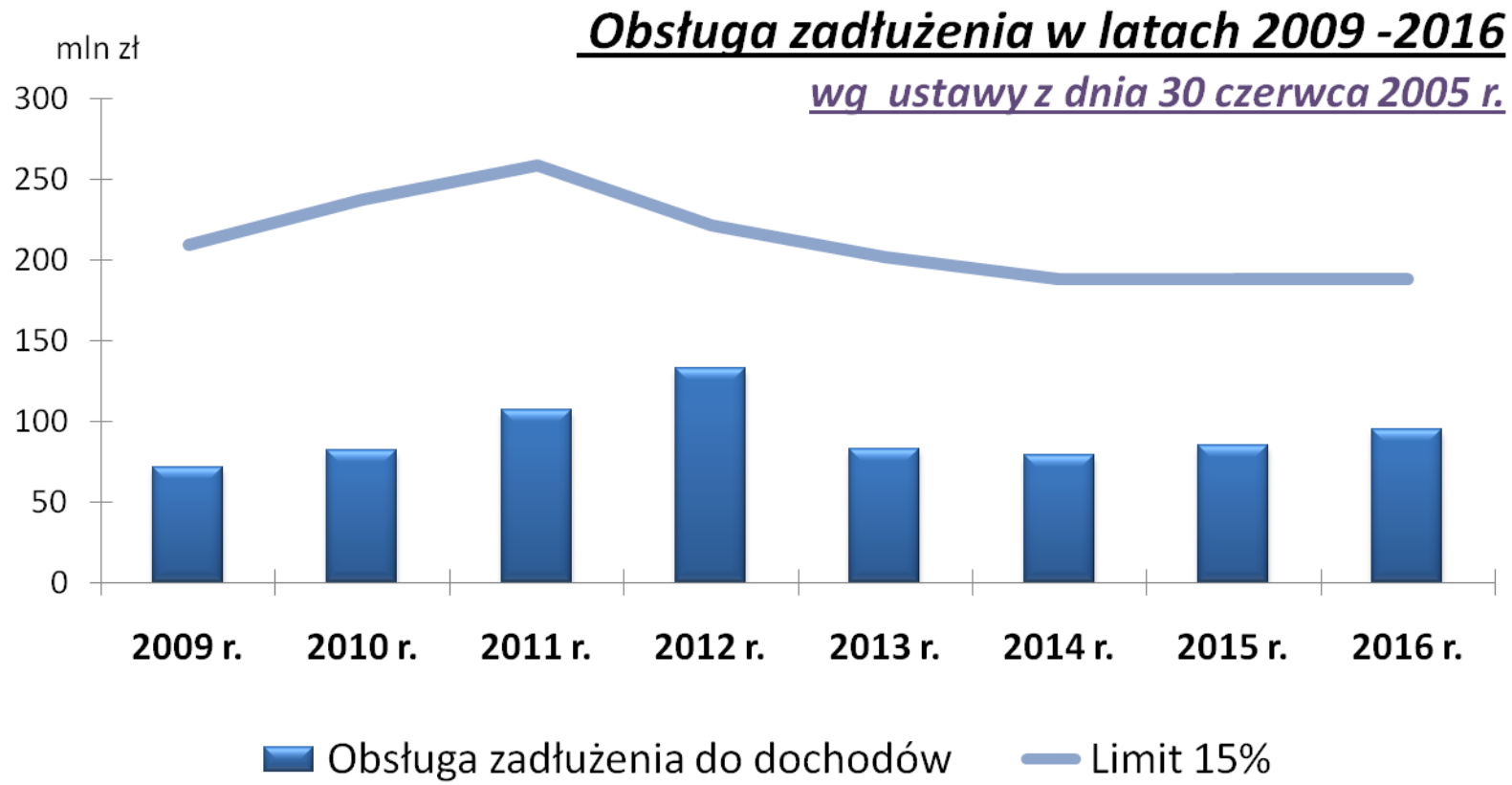

Struktura zadłużenia w latach 2009 – 2013

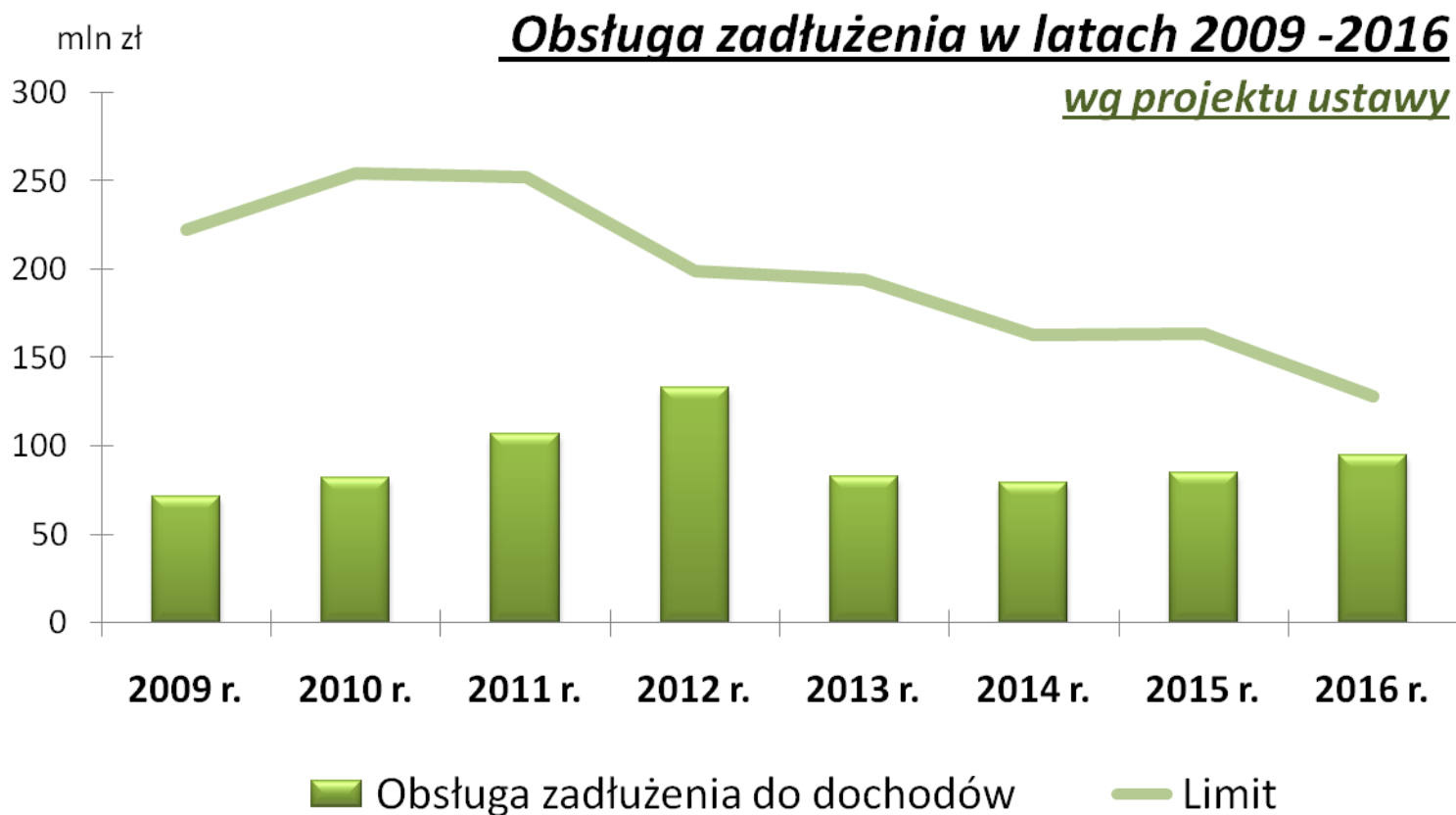
POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

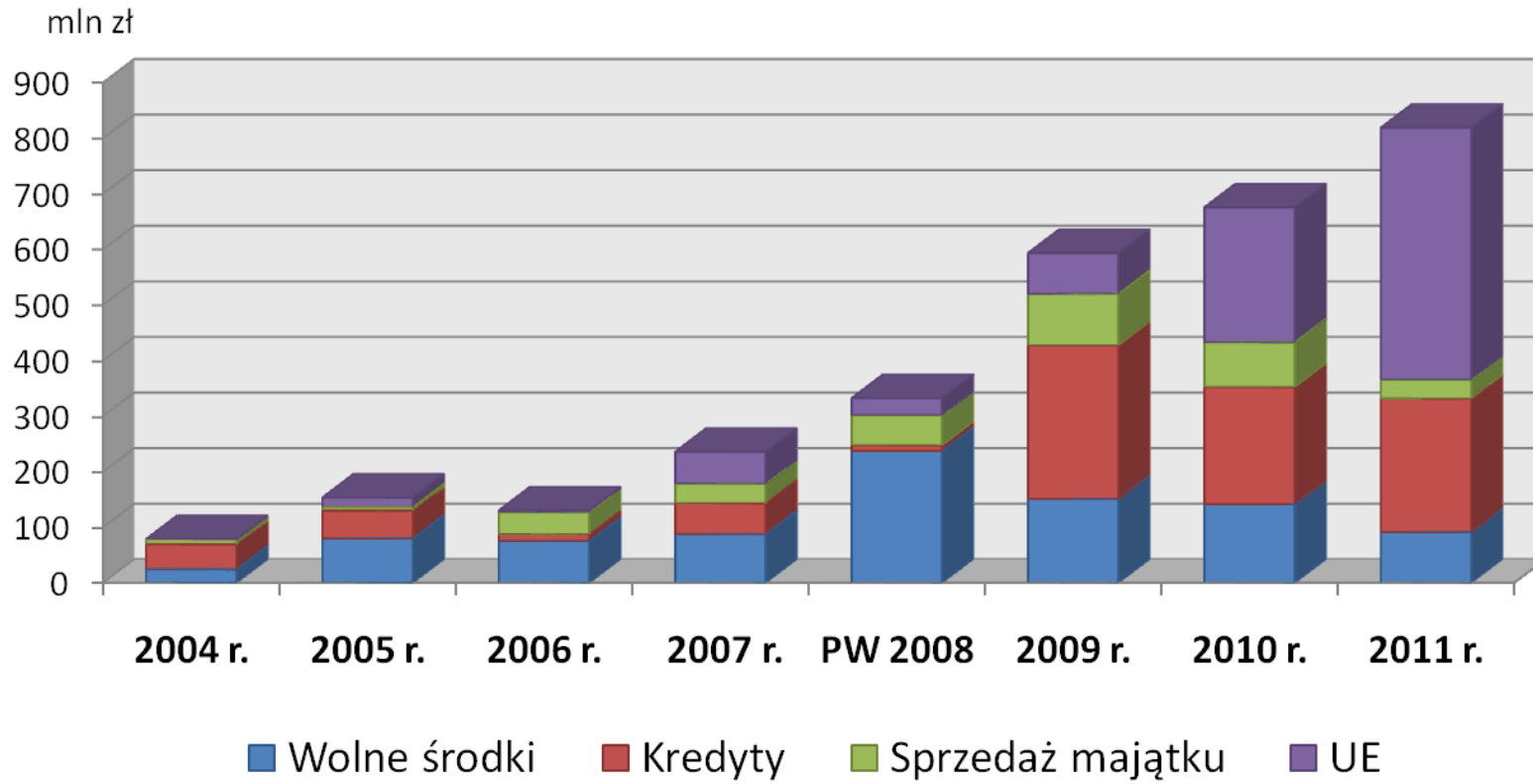
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

Finansowanie inwestycji w latach 2004 - 2011

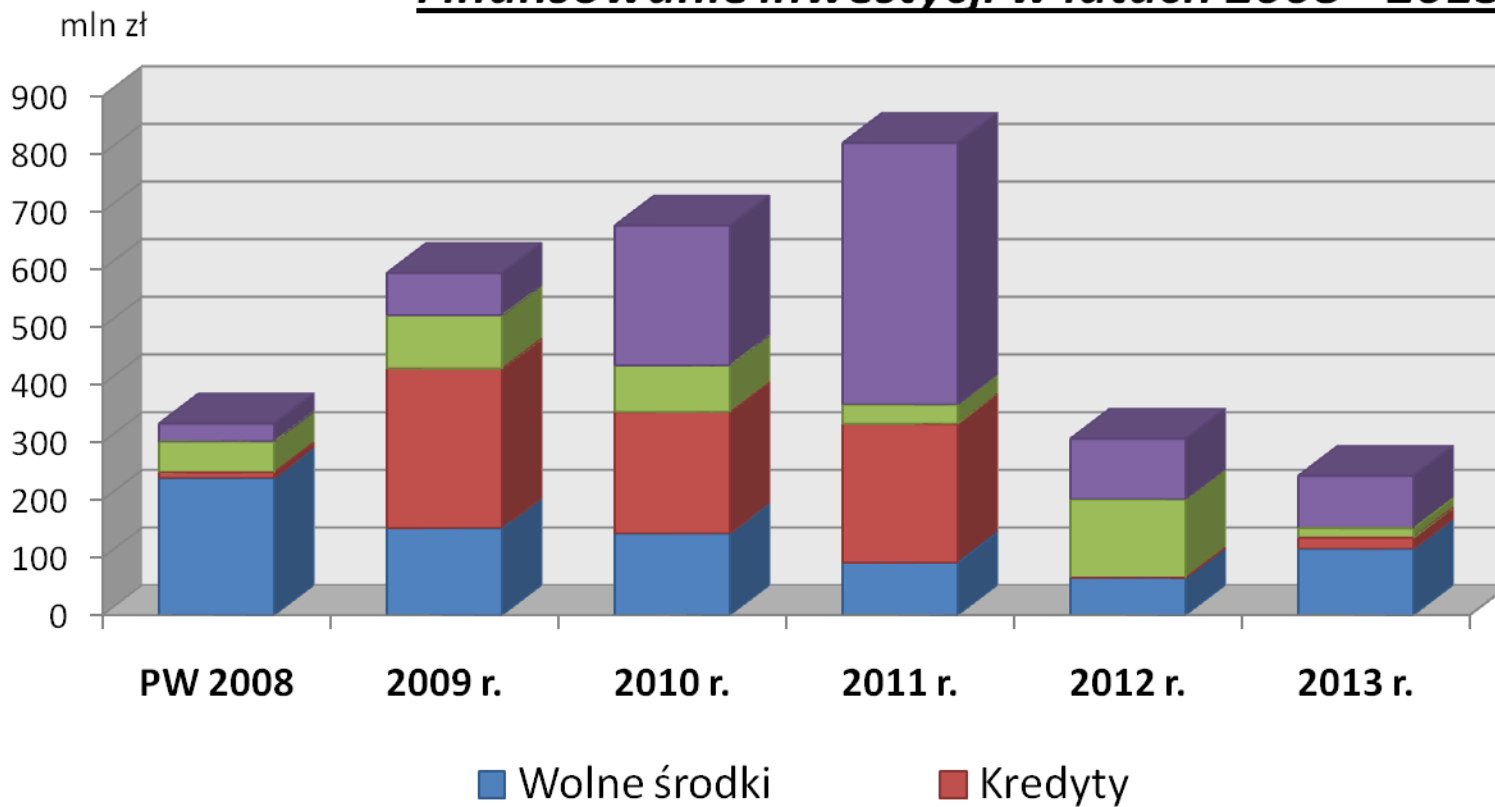
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

Finansowanie inwestycji w latach 2008 - 2013

567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639901234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011